

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Poročilo o delu v študijskem letu 2017/2018
Program dela za študijsko leto 2018/2019

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE TREBNJE

Poročilo o delu v študijskem letu 2017/2018
Program dela za študijsko leto 2018/2019

GLASILO UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE TREBNJE

Izdajatelj: Center za izobraževanje in kulturo Trebnje

Zanj: Patricija Pavlič

Leto: 2018

Uredništvo:

Patricija Pavlič
Tanja Vrčkovnik
Milica Korošec
Silva Mežnar
Marija Mežnaršič

Lektoriranje:

Kristina Gregorčič

Fotografije in slike:

udeleženci in animatorji UTŽO Trebnje, arhiv CIK Trebnje in spletni viri

Oblikovanje:

Andreja Hari

Oblikovanje naslovnice:

Meta Gabrijel

Tisk: ALFAGRAF TISKARNA d. o. o., Ivančna Gorica

Naklada: 300

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje
Telefon: 07/34 82 100, Telefaks: 07/34 82 102
Spletna stran: www.ciktrebnje.si
Elektronski naslov: info@ciktrebnje.si

Avtorske pravice: Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Trebnje
2018. Vse pravice pridržane. Tiskano v Sloveniji.

Organi Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje

a) Predsednica upravnega odbora:

Milica Korošec

Silva Mežnar, namestnica predsednice

b) Upravni odbor:

Martina Podlesnik – predstavnica CIK Trebnje

Silva Mežnar – predstavnica članov UTŽO iz Občine Trebnje

Marija Mežnaršič – predstavnica članov UTŽO iz Občine Trebnje

Stanka Jurak – predstavnica članov UTŽO iz Občine Trebnje

Ana Popit – predstavnica članov UTŽO iz Občine Mirna

Milica Korošec – predstavnica članov UTŽO iz Občine Mokronog -
Trebelno

Viktor Uhan – predstavnik članov UTŽO iz Občine Šentrupert

c) Zbor članov:

vsi člani UTŽO

VSEBINA

1. ZAHVALA.....	- 1 -
2. NAGOVOR PREDSEDNICE	- 2 -
3. POROČILO O DELU UTŽO TREBNJE V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018	- 5 -
3.1 STATISTIČNI DROBNOGLED.....	- 5 -
4. ZADOVOLJSTVO ČLANOV – REZULTATI ANKETE.....	- 7 -
5. DELAVNICE IN KROŽKI V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018.....	- 10 -
5.1 VSAK TOREK V MESECU.....	- 10 -
5.2 DELAVNICE V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018 IN NJIHOVA VSEBINA	- 10 -
5.3 POPOTNE MALHE – STROKOVNE EKSKURZIJE	- 12 -
5.4 KROŽKI UTŽO TREBNJE V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018.....	- 13 -
5.6 SREDINO MESEČNO POHODNIŠTVO	- 15 -
6. POROČILA KROŽKOV	- 16 -
6.1 ANGLEŠČINA – ZAČETNI	- 16 -
6.2 ANGLEŠČINA IV – BREZE	- 17 -
6.3 ANGLEŠČINA VI – BUČKE	- 18 -
6.4 ANGLEŠČINA VIII – PIONIRJI	- 19 -
6.5 NEMŠČINA – ZAČETNI	- 20 -
6.6 LIKOVNO-USTVARJALNI KROŽEK TREBNJE	- 21 -
6.7 KALIGRAFIJA – NADALJEVALNI	- 22 -
6.8 KLEKLJARSKI KROŽEK.....	- 23 -
6.9 VOKALNO-INSTRUMENTALNA SKUPINA BRENKICE	- 24 -
6.10 FOLKLORNA SKUPINA NASMEH	- 25 -
6.11 PLESNA SKUPINA AJDA.....	- 27 -
6.12 PLESNA SKUPINA MAVRICA	- 28 -
6.13 ZDRAVA REKREACIJA I IN II	- 29 -
6.14 NORDIJSKA HOJA	- 30 -
6.15 POHODNIŠKI KROŽEK.....	- 31 -
a) POHOD PO HMELJSKI POTI OD ŽALCA DO ŠEMPETRA IN NOVEGA CELJA	- 32 -
b) POHOD OB MARTINOVEM DNEVU OD IZOLE DO POMJANA	- 34 -
c) PREDNOVOLETNI POHOD OD KOZJAKA DO GALAKSIJE.....	- 36 -
d) POHOD PO STEKLASOVI POTI – 3. DEL	- 39 -
e) POHOD PO POTI CANKARJEVE MATERE OD VRZDENCA DO VRHNIKE	- 41 -
f) POHOD PO RUDARSKI POTI TK PAV OD ŠENTJANŽA DO KRMELJA	- 43 -
g) POHOD PO SLOMŠKOVI POTI OD ŽAMERKA PREK ŽUSMA DO JEČOVEGA	- 44 -
h) POHOD PO POTI MIRU PO DOBERDOBSKI PLANOTI	- 47 -
6.16 RAČUNALNIŠKI KROŽEK – ZAČETNI	- 49 -
6.17 RAČUNALNIŠKI KROŽEK – NADALJEVALNI	- 50 -
6.18 LIKOVNE USTVARJALNICE MOKRONOG	- 52 -
6.19 ROČNA DELA MIRNA	- 53 -
6.20 AEROBIKA MIRNA	- 53 -
6.21 USTVARJALNI KROŽEK ŠENTRUPERT	- 54 -
6.22 ZGODOVINA UMETNOSTI SKOZI ČAS	- 55 -
7. POPOTNE MALHE	- 57 -
7.1 NA OBISKU PRI PRAČLOVEKU (RAZKRIŽJE)	- 57 -
7.2 HIŠA ŽIVE KULTURNE DEDIŠČINE (ŠMARJEŠKE TOPLICE)	- 60 -
7.3 CELJE	- 62 -
7.4 BABNO POLJE	- 65 -

8.	DRUGE AKTIVNOSTI	- 66 -
8.1	PREDNOVOLETNI SEJEM	- 66 -
8.2	POČASTILI SMO	- 66 -
a)	OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU.....	- 66 -
b)	OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENA in MATERINSKEM DNEVU	- 67 -
c)	ZAKLJUČEK KOLEDARKEGA LETA	- 68 -
9.	PROGRAM ZA ŠTUDIJSKO LETO 2018/2019	- 69 -
10.	PRAZNOVALI SMO	- 71 -
11.	ČLANI PIŠEJO	- 72 -
12.	CENTER MEDGENERACIJSKEGA UČENJA TREBNJE.....	- 86 -
13.	MARELA, VEČGENERACIJSKI CENTER DOLENJSKE IN BELE KRAJINE – VGC MARELA	- 87 -

1. ZAHVALA

Veliko podpore nam nudijo

Občina Trebnje, Občina Mokronog - Trebelno, Občina Šentrupert, Občina Mirna ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Dom starejših občanov Trebnje, OŠ Mirna, OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Mokronog, OŠ Trebnje, DU Mirna, DU Velika Loka, DU Šentrupert, DU Mokronog - Trebelno, Izletniška kmetija Kazina Šentlovrenc in gospa Maja Kos, zato je naše delovanje tako uspešno.

Vsem se za podporo in pomoč zahvaljujemo.

Za sodelovanje se zahvaljujemo tudi Glasbeni šoli Trebnje in Vrtcu Mavrica Trebnje, ki nas vseskozi spremljata in bogatita kulturne dogodke na naših srečanjih.

Zahvala tudi tistim, ki jih tu nismo našeli, pa bi bilo naše delo brez njihove podpore težje.

2. NAGOVOR PREDSEDNICE

Drage članice in člani UTŽO Trebnje!

Bogata vsebina letošnjega poročila naše Univerze je dokaz, da je temeljna izobraževalna dejavnost pestra, zanimiva, polna lepih trenutkov in še bi lahko naštevala pozitivne plati našega vsakdana.

Študijsko leto smo pričeli v Trebnjem, v dvorani STIK. Začetek je bil za nas zopet posebno doživetje, saj smo se po dolgih počitnicah ponovno srečali. Vsak torek na delavnicah je za nas poseben dan v tednu, ko se srečamo s prijatelji, z znanci, s predavatelji in skupaj izvemo kaj novega. Za novo študijsko leto nam je ta prvi dogodek dal veliko veselja in pozitivne energije. Profesorja in učenec Glasbene šole Trebnje so nas sprejeli z igranjem skladb Reka je široka in Tukaj bom čakal profesorja. Ali je med nami kdo, ki si ne želi veselja in sreče? Upam si trditi, da ne. Vsi vemo, da so veseli ljudje zadovoljni, uspešni, imajo manj težav z zdravjem, zato smo radi v njihovi družbi.

Veliko vzpodbud za nadaljnje delo so nam v svojih nagovorih dali župana občin Trebnje in Mokronog - Trebelno ter namestnici županov občin Mirna in Šentrupert. V nadaljevanju našega programa so se predstavile vse tri plesne skupine – Nasmeh, Ajda in Mavrica –, ki jih sestavljajo članice naše Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje. Predstavile so se s sklopi plesov, ki jih rade plešejo. Ponosne so na svojo prehojeno plesno pot. Nastop vokalno-instrumentalne skupine Brenkice, ki je v kratkem času delovanja pripravila pester repertoar, je naznanil zaključek kulturnega programa prvega študijskega dne.

Udeleženci krožkov ste na srečanjih med študijskim letom delali zavzeto in uspešno, kar dokazujejo izdelki, ki ste jih predstavili na razstavi ob predstavitvi UTŽO in tudi ob drugih priložnostih. Krožek pohodnikov je številčno najbolj obiskan, saj so pohodniške poti zelo izobraževalno naravnane: udeleženci na njih spoznavaajo naravne in kulturne znamenitosti posameznih krajev.

Veseli nas, da smo lahko izvedli štiri strokovne ekskurzije, Popotne malhe, in da je bila udeležba na njih številčno zadovoljiva. Vse naše strokovne izlete je vodila gospa Maja Kos. Zahvaljujem se ji za strokovno vodenje in prijazno sodelovanje.

V tem študijskem letu je delovalo 23 krožkov in pri vseh smo uspeli doseči vsaj 40-odstotno sofinanciranje dejavnosti. Razveseljivo je tudi to, da so novi krožki zaživeli v polnosti.

V Tednu medgeneracijskega učenja smo se še tesneje povezali z mladimi, sicer pa so vse leto potekale najrazličnejše oblike sodelovanja s šolami in z vrtci po posameznih občinah.

Na novoletnem srečanju smo se spomnili vseh članov, ki so v letu 2017 praznovali okroglo obletnico, in jim izročili darila članic Ustvarjalnega krožka Šentrupert in Klekljarskega krožka Trebnje. V kulturnem programu so sodelovali otroci iz dramskega krožka Osnovne šole Mirna, otroci iz Vrtca Mavrica Trebnje, godci iz folklorne skupine in vokalno-instrumentalna skupina Brenkice.

Redne kulturne prireditve je popestril gospod Jože Zupan, ki je v našo sredino pripeljal zanimiva gosta: ob slovenskem kulturnem prazniku gospoda Staneta Pečka, ki je znan vsestranski kulturnik in avtor več literarnih del, ob dnevu žena in materinskem dnevu pa gospoda Jožeta Okorna, ki je od 20. leta starosti paraplegik, že več kot 20 let pa tudi predsednik Društva paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Na prireditvi v počastitev obeh zgoraj omenjenih praznikov so kulturni program popestrili še otroci iz Vrtca Mavrica Trebnje. V počastitev 8. marca in materinskega dneva so članice skupine Ročna dela Mirna za vsakega udeleženca kulturne prireditve pripravile priložnostno darilce.

Zaključek študijskega leta smo obogatili s praznovanjem 20 let Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje. Kulturni dom v Trebnjem je bil skoraj premajhen za vse povabljene, obiskovalce in nastopajoče.

Leta hitro tečejo. Minilo jih je že dvajset in v tem času je prišlo do velikih sprememb. Nekateri so se že takrat, pred 20 leti, odločili, da ne bodo obtičali v »dobrih starih časih« in ne bodo le počivali. Vsi, ki si želijo druženja, potrebujejo družbo, da lahko segajo po novem znanju jezikov. Tisti, ki vedo, da brez znanja o uporabi računalnika ne gre več in ki si želijo svoje znanje za dobro družbe in zase tudi koristno uporabiti, so tu z nami. S svojim delom, z vztrajnostjo in z novimi idejami pomagajo graditi našo Univerzo. Prihajajo novi člani z novimi idejami in novo energijo. Veliko dela je bilo opravljenega in še veliko nas ga čaka. Vsako leto si pripravimo načrt dela, ki se ga držimo, kolikor je mogoče. Naše delo se prilagaja potrebam naših študentov, odzivamo pa se tudi na spodbude okolja, vključujemo se v družbeno življenje. Vedno so nam za vzor dobre prakse. Naša Univerza bo rasla naprej. Njena temeljna naloga je izobraževanje, od tu pa raste

vrsta drugih dejavnosti, kot so ekskurzije, plesna dejavnost, pohodništvo, zdrava rekreacija, rokodelska in likovna dejavnost, umetnostna zgodovina, medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje z okoljem. Pred nami je novih dvajset študijskih let z novimi cilji.

Univerza za tretje življenjsko obdobje Trebnje postaja vse prepoznavnejša med občani vseh štirih občin in v širši okolici, kar me veseli. Članstvo v Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje, ki deluje v obče dobro ob upoštevanju svojega poslanstva – boljšanja življenja starejših in skupnosti na temelju izobraževanja in kulture –, je tudi faktor naše prepoznavnosti v širšem slovenskem prostoru.

Izobraževalni program so nam pomagale realizirati občine Mirna, Mokronog - Trebelno, Šentrupert in Trebnje, zato se jim iskreno zahvaljujem. Tudi na razpisu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport nam je bilo namenjenih nekaj denarnih sredstev.

Za konstruktivno sodelovanje pri načrtovanju in realizaciji letnega študijskega programa se zahvaljujem članom upravnega odbora, gospe Patriciji Pavlič – direktorici CIK Trebnje, Martini Podlesnik in ostalim delavkam CIK Trebnje.

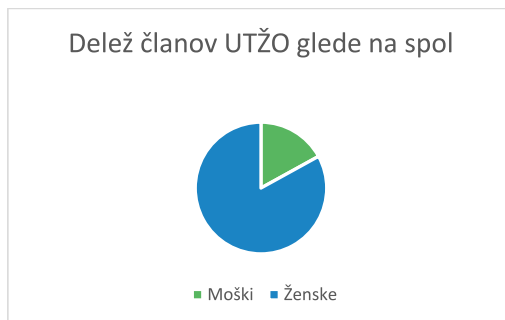
Mentorjem in animatorjem, ki ustvarjajo v krožkih, se še posebej zahvaljujem. Hvala tudi vam, drage članice in člani UTŽO Trebnje, za obiske na delavnicah, za aktivno sodelovanje v krožkih in drugih oblikah druženja. Veliko številčnih obiskov in tako dobrega sodelovanja si želim tudi v bodoče.

Milica Korošec, predsednica UTŽO Trebnje

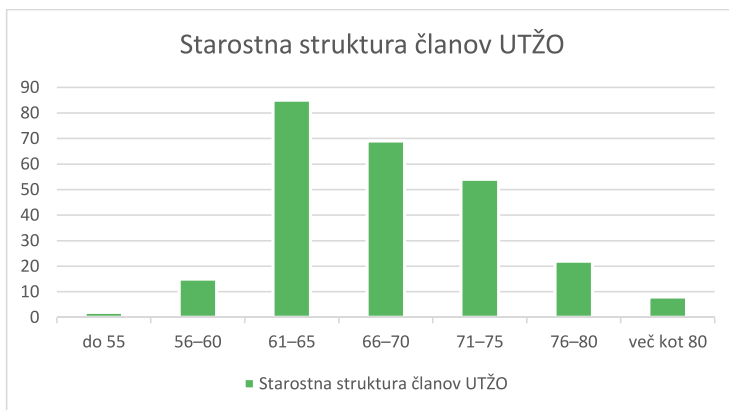
3. POROČILO O DELU UTŽO TREBNJE V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018

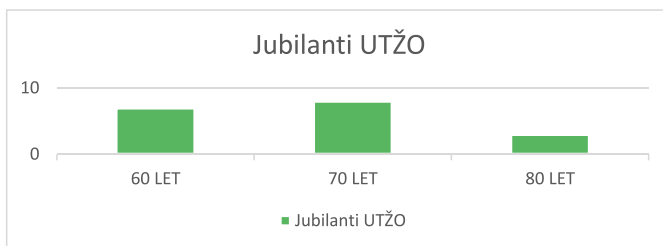
3.1 STATISTIČNI DROBNOGLED

V študijskem letu 2017/2018 je članstvo v UTŽO Trebnje sklenilo 256 oseb. Tudi letos je prevladoval ženski spol, saj je bilo vpisanih članic kar 213, članov pa 43.

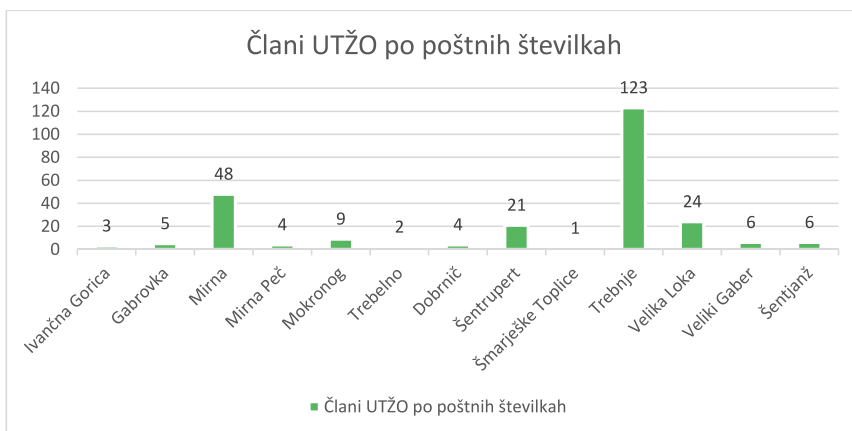

Povprečna starost članov je bila 68 let. Največ jih je bilo starih med 61 in 65 let. V letošnjem letu je svoj okrogli jubilej slavilo 18 članov, od tega jih je 7 praznovalo 60. rojstni dan, 8 jih je dopolnilo 70 let, 3 pa so praznovali 80 let.

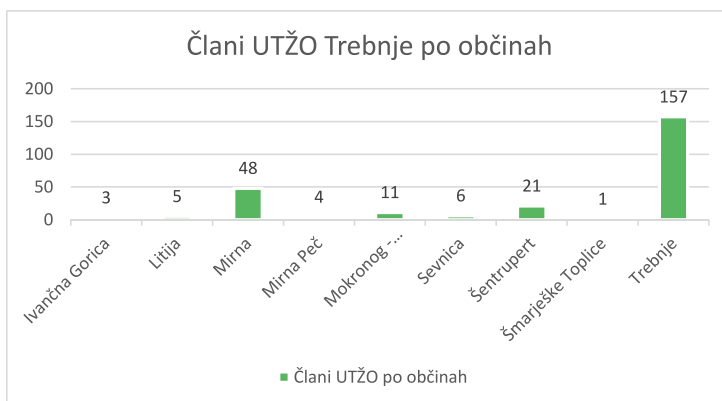

S spodnjega grafa lahko razberemo, da skoraj polovica članov prihaja iz trebanjskega poštnege okoliša, sledijo udeleženci iz poštne okolišev Mirna, Šentrupert, Velika Loka, Mokronog itd.

V grafu *Člani UTŽO Trebnje po občinah* je prikazano število članov po posameznih občinah. Največ članov, kar dobrih 61 %, je prihajalo iz Občine Trebnje, dobrih 19 % iz Občine Mirna, 8 % iz Občine Šentrupert, 4,3 % iz Občine Mokronog - Trebelno in 7,7 % iz ostalih občin (Ivančna Gorica, Mirna Peč, Sevnica itd.).

4. ZADOVOLJSTVO ČLANOV – REZULTATI ANKETE

Tudi v letošnjem letu smo v okviru projekta *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja* z anketo pridobili povratne informacije o zadovoljstvu članov UTŽO z vsebinami delavnic, z organizacijo Popotnih malh ter z delom upravnega odbora in delavcev CIK Trebnje, ki so tesno povezani z dejavnostjo UTŽO.

Anketiranje smo razdelili na tri dele. V prvem smo spraševali po zadovoljstvu na delavnicah od oktobra do konca decembra, v drugem po zadovoljstvu na delavnicah od januarja do marca, v tretjem pa po zadovoljstvu udeležencev Popotnih malh. V prvem obdobju je ankete izpolnilo 64, v drugem 58, v tretjem pa 64 članov UTŽO. Z anketami smo pridobili tudi veliko idej za delavnice v novem študijskem letu.

Velika večina udeležencev je bila z vsebinami delavnic zelo zadovoljna oziroma zadovoljna. Malo manj zadovoljni so bili naši člani le z dvema delavnicama. Tudi z delom upravnega odbora, Univerze kot celote in z delom delavcev CIK Trebnje so bili zelo zadovoljni oziroma zadovoljni.

Delavnica, izvajalec	Zadovoljstvo	Št. odg.	%
Odnosi med starejšimi in mladino; Darja Marinšek	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	21 30 0 13	32,8 46,9 0,0 20,3
Živeti do konca; Maruša Pečarič	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	16 31 3 14	25,0 48,4 4,7 21,9
O dihalih: zdrava pljuča, zdravo življenje; Maša Vovk	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	27 28 1 8	42,2 43,8 1,6 12,5
Samosprejemanje in delo na sebi; Sandi Dolinar	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	21 29 1 13	32,8 45,3 1,6 20,3
Malezija, Tajska; Andreja Stankovič	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	24 22 0 18	37,5 34,4 0,0 28,1
Virusi Slovenije; Petra Škarja	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	25 14 0 25	39,1 21,9 0,0 39,1
Hotel sem prijeti sonce; Tone Partljič	☐ bil sem zelo zadovoljen ☐ bil sem zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ nisem se udeležil	36 10 0 18	56,3 15,6 0,0 28,1

Popotna malha – Na obisku pri pračloveku (Razkrižje)	☐ bil sem zelo zadovoljen	7	10,9
	☐ bil sem zadovoljen	5	7,8
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	52	81,3
Popotna malha – Hiša žive kulturne dediščine (Šmarješke Toplice)	☐ bil sem zelo zadovoljen	16	25,0
	☐ bil sem zadovoljen	8	12,5
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	40	62,5
Aljaska; Živa Pečevar	☐ bil sem zelo zadovoljen	45	77,6
	☐ bil sem zadovoljen	9	15,5
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	4	6,9
»Za zdravo bučo«; Ivan Navoj	☐ bil sem zelo zadovoljen	16	27,6
	☐ bil sem zadovoljen	29	50,0
	☐ nisem bil zadovoljen	5	8,6
	☐ nisem se udeležil	8	13,8
Grenlandija; Stane Klemenc	☐ bil sem zelo zadovoljen	44	75,9
	☐ bil sem zadovoljen	10	17,2
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	4	6,9
Zvoki praznovanj zaprašenih muzejskih predmetov; Alenka Veber	☐ bil sem zelo zadovoljen	34	58,6
	☐ bil sem zadovoljen	12	20,7
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	12	20,7
PROSLAVA ob kulturnem prazniku – gost: Stane Peček	☐ bil sem zelo zadovoljen	12	20,7
	☐ bil sem zadovoljen	33	56,9
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	13	22,4
»Vandranje« po Pirenejih, severni Španiji in Iranu; Vinko Šeško	☐ bil sem zelo zadovoljen	39	67,2
	☐ bil sem zadovoljen	12	20,7
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	7	12,1
PROSLAVA ob dnevu žena – gost: Jože Okoren	☐ bil sem zelo zadovoljen	16	27,6
	☐ bil sem zadovoljen	32	55,2
	☐ nisem bil zadovoljen	1	1,7
	☐ nisem se udeležil	9	15,5
Kvantna medicina – energijsko zdravljenje za tretje tisočletje; Darja Mali	☐ bil sem zelo zadovoljen	30	51,7
	☐ bil sem zadovoljen	19	32,8
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	9	15,5
Potovanje po Jeruzalemu; Janko Božič	☐ bil sem zelo zadovoljen	31	53,4
	☐ bil sem zadovoljen	21	36,2
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	6	10,3
Defibrilator; Mojca Mihevc	☐ bil sem zelo zadovoljen	29	50,0
	☐ bil sem zadovoljen	25	43,1
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	4	6,9
Akupresura; Igor Šenica	☐ bil sem zelo zadovoljen	44	75,9
	☐ bil sem zadovoljen	10	17,2
	☐ nisem bil zadovoljen	0	0,0
	☐ nisem se udeležil	4	6,9

Zadovoljstvo z **načinom dela** UTŽO Trebnje:

	Zadovoljstvo	Št. odg.	%
Z delom celotne dejavnosti UTŽO Trebnje	☐ sem zelo zadovoljen ☐ sem zadovoljen	11 2	84,6 15,4
Z delom Upravnega odbora UTŽO Trebnje	☐ sem zelo zadovoljen ☐ sem zadovoljen	10 3	76,9 23,1
Z načinom obveščanja o dogodkih	☐ sem zelo zadovoljen ☐ sem zadovoljen	9 4	69,2 30,8
S kakovostjo storitev na CIK Trebnje	☐ sem zelo zadovoljen ☐ sem zadovoljen	12 1	92,3 7,7

5. DELAVNICE IN KROŽKI V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018

5.1 VSAK TOREK V MESECU

Naša torkova srečanja so stalnica. Dobimo se v predavalnici na CIK Trebnje, kjer pridno sodelujemo pri aktivnostih, povezanih z zanimivo temo.

Naše Popotne malhe – strokovne ekskurzije – je vodila turistična vodička Maja Kos.

Torkove delavnice smo razdelili na naslednja tematska področja:

- splošne teme,
- potopisna »razvajanja«,
- socialno-zdravstvene teme,
- Popotne malhe.

Vsebina letošnjih delavnic je prikazana v poglavjih 5.2 in 5.3.

5.2 DELAVNICE V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018 IN NJIHOVA VSEBINA

Datum izvedbe	Delavnica	Opis delavnice
10. 10. 2017	Odnosi med starejšimi in mladino; Darja Marinšek	Komunikacija z ljudmi je nekaj samoumevnega, pa vendarle je poglobljenega pomena pri medsebojnih odnosih. Ljudje se s svojimi bližnjimi naučimo govoriti in komunicirati že v prvih letih življenja. Vsak izmed nas nenehno komunicira s seboj ali z drugimi. Obrambna komunikacija preprečuje uspešno komunikacijo z drugimi.
17. 10. 2017	Živeti do konca; Maruša Pečarič	Bolniki z boleznijo naj bi živeli polno vsak trenutek življenja, ki jim je še ostal. Zagovorniki bolnikov spoštujejo njihovo dostojanstvo, pravico do polnega in kvalitetnega življenja do konca. Prizadevajo si vedno in povsod upoštevati njihove želje in potrebe.
7. 11. 2017	O dihalih: zdrava pljuča, zdravo življenje; Maša Vovk	Zdrava pljuča so življenjskega pomena, saj prek dihanja telo neprestano oskrbujemo s kisikom, ki ga celice potrebujejo za energijo, iz njega pa odstranjujemo ogljikov dioksid in vodo, ki pri tem nastajata.
14. 11. 2017	Samosprejemanje in delo na sebi; Sandi Dolinar	Zazreti se vase, v sebi iskati univerzalne resnice in tako najti pot do sebe. V sebi iskati tisto, kar ne obstaja nikjer drugje: ljubezen do samega sebe ter notranjo moč in pogum, ki osvobodita vseh bremen preteklosti in nudita moč in udobje bivanja, ko se sprejmemo v svoji notranji samopodobi in sebe postavljamo na prvo mesto.

21. 11. 2017	Malezija, Tajska; Andreja Stankovič	Malezija je ena izmed najmodernejših in najbogatejših, posledično pa tudi ena najdražjih držav jugovzhodne Azije. Narava jo je bogato obdarila, saj ima država vodilno mesto v proizvodnji naravnega kavčuka, palmovega olja in kositra. Kraljevina Tajska ima trenutno 64.631.595 prebivalcev, njeno glavno in največje mesto je Bangkok. Tajska je obmorska država v jugovzhodni Aziji, ki na vzhodu meji na Laos in Kambodžo, na jugu na Tajski zaliv in Malezijo ter na zahodu na Andamansko morje in Mjanmar.
5. 12. 2017	Virusi Slovenije; Petra Škarja	Virusi so priučena in pridobljena (ne naravna!) prepričanja, mišljenja, ki so glavni zaviralci uspeha in doseganja pristne sreče pri večini ljudi v Sloveniji.
12. 12. 2017	Hotel sem prijeti sonce; Tone Partljič	Tone Partljič je otroštvo preživel v vasi Pesnica pri Mariboru, v petčlanski družini. Njegov oče je bil železničar, mati pa gospodinja in kmečka delavka. Kot otrok si je Tone najbolj na svetu želel, da bi se lahko dotaknil sonca. Ena izmed njegovih knjig, zbirka slovenskih črtic, ima naslov Hotel sem prijeti sonce.
9. 1. 2018	Aljaska; Živa Pečevar	Predavateljica nam je predstavila odkrivanje naravnih lepot Aljaske, po kateri je z nahrbtnikom na ramenih potovala s čolnom, in sicer s pomočjo organizacije NOLS (<i>National Outdoor Leadership School</i>), šole v divjini, ki vsako leto podpira na tisoče študentov po vsem svetu.
16. 1. 2018	»Za zdravo bučo«; Ivan Navoj	Ivan Navoj poudarja, kako je možno brez strokovne pomoči in farmacevtskih bližnjic, s katerimi nas radi nagovarjajo številni mediji, izgubiti odvečno težo. Sam se je namreč lotil drastične spremembe, ko je tehtal blizu 240 kilogramov ter se zaradi zdravstvenih težav, ki so bile s tem povezane, tudi predčasno upokojil. Oblika gibanja, ki jo je izbral za sebi najbližjo, je bilo plavanje v bazenu.
23. 1. 2018	Grenlandija; Stane Klemenc	Stane Klemenc je prvi Slovenec, ki je prehodil Grenlandijo. V desetih dneh je prepešal le 115 kilometrov poti, do konca jih je bilo še 414. Ob vlečenju 90-kilogramskih sani je bilo v mehkem snegu zelo težko nadoknaditi zamudo prvega tedna. Sani so sneg orale vsak dan, teren pa se je vzpenjal za približno 200 metrov nadmorske višine.
30. 1. 2018	Zvoki praznovanj zaprašenih muzejskih predmetov; Alenka Veber	Alenka Veber skuša najti vzporednice med praznovanji nekoč in danes. Predvsem skuša ugotoviti, kakšna so bila praznovanja v preteklosti, kaj se je spremenilo in zakaj, kakšno vlogo imajo danes praznovanja v življenju posameznika, družine, skupnosti in v globalnem svetu nasploh ter kako danes odmevajo zaprašeni muzejski predmeti, predvsem tisti, ki so nekoč naznanjali praznični čas.

27. 2. 2018	»Vandranje« po Pirenejih, severni Španiji in Iranu; Vinko Šeško	Nacionalni park Pireneji je eden izmed šestih narodnih parkov v Franciji. Razteza se na razdalji 100 kilometrov in vseskozi poteka ob francosko-španski meji. Iran je ena izmed dežel, ki popotnika ne pustijo ravnodušnega. Ob obisku je mogoče kmalu opaziti, kakšno krivico tej deželi delajo zahodni mediji. Perzijci so s svojo prijaznostjo, velikodušnostjo in vljudnostjo eni najprijetnejših ljudi, ki jih je moč spoznati na potovanjih. Njihova kulinarika je eden od vrhuncev potovanja, saj izjemna pestrost hrane zadovolji prav vsak okus.
13. 3. 2018	Kvantna medicina – energijsko zdravljenje za tretje tisočletje; Darja Mali	Že tisočletja so nam dostopni znanja in veščine zdravega življenja, preventive in stimulacije v težnji k samozdravitvi. To so predvsem kitajska tradicionalna medicina, indijska ajurveda, joga, aromaterapija, terapije s kristali, z zvokom, z barvami, z dotikom, masaže, obredni plesi različnih antičnih kultur itd. Vse te metode človeka obravnavajo kot (ne)skladno celoto in iščejo ravnovesje med telesom, umom in dušo.
20. 3. 2018	Potovanje po Jeruzalemu; Janko Božič	Jeruzalem velja za sveto mesto kristjanov, judov in muslimanov. Prav zato je eno izmed nerešenih poglavij izraelsko-palestinskega konflikta. Če se dogovor med sprtna stranema glede Zahodnega brega zdi mogoč, pa bo kompromis glede usode Jeruzalema po mnenju poznavalcev veliko težje doseči.
27. 3. 2018	Defibrilator; Mojca Mihevc	AED ali avtomatski zunanji defibrilator je naprava, ki lahko s pomočjo električnega sunka ponovno požene srce in s tem tudi reši življenje. Naprava je enostavna in povsem varna, tako da jo ob sledenju navodilom lahko uporablja vsak.
3. 4. 2018	Akupresura; Igor Šenica	Seznanitev z različnimi tehnikami alternativnega zdravljenja in praktičen prikaz vaj. Spoznali smo starodavne načine samozdravljenja in odpravljanja težav v vsakdanjem življenju ... Beseda je tekla na splošno o akupresuri, tehnikah in točkah.

5.3 POPOTNE MALHE – STROKOVNE EKSURZIJE

Datum izvedbe	Popotna malha
24. 10. 2017	Na obisku pri pračloveku (Razkrižje)
28. 11. 2017	Hiša žive kulturne dediščine (Šmarješke Toplice)
20. 2. 2018	Celje
17. 4. 2018	Babno polje

5.4 KROŽKI UTŽO TREBNJE V ŠTUDIJSKEM LETU 2017/2018

TREBNJE (CIK):

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	TERMIN	ŠT. ČLA NOV	ŠT. UR
Angleščina – začetni	Dragica Hazdovac	Lea Udovč	četrtek, 9.30–11.00	9	30
Angleščina IV – Breze	Darinka Dolensek	Lea Udovč	četrtek, 8.00–9.30	13	30
Angleščina VI – Bučke	Olga Rahne	Lea Udovč	sreda, 8.00–9.30	7	30
Angleščina VIII – Pionirji	Martin Hočevar	Lea Udovč	ponedeljek, 8.30–10.00	8	30
Nemščina – začetni	Darinka Dolensek	Metka Kranjc	ponedeljek, 9.00–10.30	5	30
Likovno-ustvarjalni krožek Trebnje	Majda Miklič	Majda Miklič/Irena Soršek Zisherle	sreda, 9.00–11.00	9	60
Kaligrafija – nadaljevalni	Zvonka Klasek	Miša Shaker	torek, 11.00–12.30	11	30
Klekljarski krožek	Emilija Špendal	Martina Korošec	torek, 7.15–8.45	7	60
Brenkice	Majda Jarc	Valerija Rančigaj	torek, 10.30–12.00	5	30
Folklorna skupina Nasmeh	Stanka Jurak	Branka Moškon	četrtek, 9.00–11.00	21	60
Plesna skupina Ajda	Franja Zupan	Nadja Murn	ponedeljek, 13.15–15.45	20	60
Plesna skupina Mavrica	Marija Šušteršič	Urška Barle	ponedeljek, 8.00–10.00	18	60
Zdrava rekreacija I	Marija Mežnaršič	Marija Uhan	ponedeljek, petek, 17.00–18.00	18	60
Zdrava rekreacija II	Marija Koželj	Marija Uhan	ponedeljek, petek, 16.00–17.00	19	60
Nordijska hoja	Martin Hočevar	Martin Hočevar	torek, 15.00–17.00	12	30
Pohodniški krožek	Martin Hočevar	Viktor Uhan	sreda	0	60
Računalniški krožek – začetni		Silvija Fortuna	sreda, 8.00–9.30	7	30
Računalniški krožek – nadaljevalni	Dragica Grubiša	Martina Podlesnik	petek, 9.00–10.30	10	30
Zgodovina umetnosti skozi čas	Veronika Gričar	Andrejka Vabič Nose	četrtek, 9.00–11.00	11	30

V letošnjem študijskem letu je v Trebnjem delovalo 19 krožkov. Potekalo je 5 jezikovnih tečajev: en začetni in trije nadaljevalni tečaji angleščine ter začetni tečaj nemščine. Ročne in umetniške spretnosti smo urili pri krožkih klekljanja in kaligrafije. Kulturi, druženju, glasbi in gibanju smo se posvečali pri desetih krožkih. Računalniško znanje smo izpopolnjevali pri dveh krožkih.

MOKRONOG:

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	TERMIN	ŠT. ČLANOV	ŠT. UR
Likovne ustvarjalnice Mokronog	Milica Korošec	Ana Canjko	petek	10	60

V Mokronogu je potekala likovna delavnica, ki jo je obiskovalo 10 članov/ic.

MIRNA:

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	TERMIN	ŠT. ČLANOV	ŠT. UR
Ročna dela Mirna	Marijana Povšič	Marijana Povšič	četrtek, 15.00–17.00	7	25
Aerobika Mirna	Marijana Povšič	Darja Krivic	ponedeljek, 18.00–19.00	13	21

Na Mirni sta potekali dve delavnici: Ročna dela Mirna in Aerobika Mirna. Prve se je udeleževalo 7 in druge 13 članov/-ic.

ŠENTRUPERT:

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	TERMIN	ŠT. ČLANOV	ŠT. UR
Ustvarjalni krožek Šentrupert	Marija Jaklič	Silva Mežnar	sreda, 9.00–11.00	11	60

V Šentrupertu je potekal en krožek, in sicer ustvarjalni. Obiskovalo ga je 11 članov/-ic.

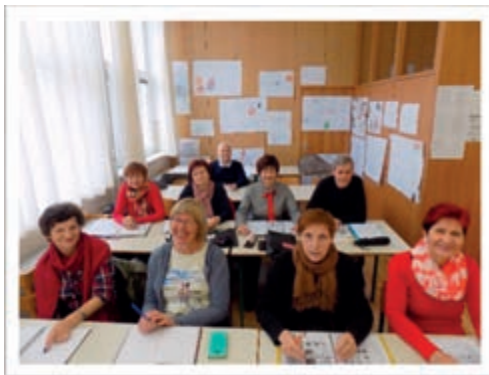
5.6 SREDINO MESEČNO POHODNIŠTVO

DATUM	KJE SMO PEŠAČILI?	ŠT. ČLANOV
11. 10. 2017	Pohod po Hmeljski poti od Žalca do Šempetra in Novega Celja	54
8. 11. 2017	Pohod ob Martinovem dnevu od Izole do Pomjana	56
13. 12. 2017	Prednovoletni pohod od Kozjaka do Galaksije	36
10. 1. 2018	Pohod po Steklasovi poti skozi Sela in Hrastno v Šentrupert	40
8. 2. 2018	Pohod po poti Cankarjeve matere od Vrzdence do Vrhnik	47
14. 3. 2018	Pohod po rudarski poti TK PAV iz Krmelja v Šentjanž	35
11. 4. 2018	Pohod po Slomškovi poti od Ječovega preko Žusma do Loke	48
9. 5. 2018	Pohod po Poti miru po Doberdobski planoti	51

V študijskem letu 2017/2018 je bilo organiziranih osem pohodov. Večinoma so bili izjemno dobro obiskani, največ pohodnikov pa se je zbralo na pohodu ob Martinovem dnevu od Izole do Pomjana.

6. POROČILA KROŽKOV

6.1 ANGLEŠČINA – ZAČETNI

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Po stažu smo med krožki angleščine najmlajša skupina, mogoče tudi po letih. Naše povprečje je 65 let, stari smo med 60 in 76 leti. Na začetku se nas je h krožku vpisalo 6, kmalu so se nam pridružili še trije člani.

K vključitvi v krožek nas je vodila želja, da bi se lahko na potovanjih vsaj do neke mere sporazumevali v angleškem jeziku, da bi ob gledanju filmov in pri uporabi računalnika vsaj nekaj razumeli ter da bi si navsezadnje z učenjem jezika bistrili duha v boju proti pozabljanju, demenci.

Že prvi vtisi so bili zelo pozitivni. Zbrali smo se zares začetniki z nebstvenimi odstopanji glede na predznanje. Vsi smo v sproščenem in zabavnem vzdušju pridno sodelovali. Spoznali smo osnovne slovnične strukture angleškega jezika: glagola biti in imeti, osebne in svojilne zaimke, čas Present Simple. Na področju besedišča smo obravnavali abecedo, števila do 1000, dneve v tednu, vprašalnice, družinske člane, pogoste pridevnike, poklice, uro. Na koncu smo s pisnimi nalogami ponovili celotno snov.

Srečanja so se nam zdela zelo kratka, najverjetneje zaradi močnega interesa po znanju in simpatične učiteljice, Lee Udovč, ki govori tako hitro in zanimivo. Učiteljica je bila z nami prijazna, potrpežljiva, bila je strokovna in prilagodljiva. Po pouku smo druženje v prijetnem vzdušju nadaljevali ob kavici.

Dragica Hazdovac

6.2 ANGLEŠČINA IV – BREZE

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Leta moramo na nek način prelisičiti. Mi to počnemo tako, da od novembra do marca vsak četrtek zjutraj zopet sedemo v šolske klopi in vklopimo svoje možgane. Začeli smo v šolskem letu 2014/2015 in smo trdno odločeni, da ne bomo še kmalu zaključili.

To dokazuje tudi število udeležencev, ki je vsako leto večje – letos nas je krožek zelo redno obiskovalo trinajst. Naše zanje angleščine je že kar napredovalo, čeprav moramo priznati, da si marsičesa ne zapomnimo. Razumevanje zapisanih besedil nam kar uspeva, ko pa je treba kaj povedati, se nam strašno zatika. Na srečo imamo čudovito in potrpežljivo učiteljico Leo, ki jo marsikdaj »speljemo« daleč stran od učnega programa.

Po štirih letih se udeleženci tečaja angleščine med seboj že dobro poznamo, tako da nam ob obvezni četrtkovi kavici tem za pogovor nikoli ne zmanjka. Žal se je letos po hudi bolezni od nas poslovila naša sošolka Meri. Ob takih trenutkih se zavemo, da moramo življenje ljubiti z vsem srcem in vsak trenutek izkoristiti za kaj lepega in poučnega.

Darinka Dolenšek

6.3 ANGLEŠČINA VI – BUČKE

Vir slike: Creative Commons.

V šolskem letu 2017/2018 se je na tečaju Angleščina VI – nadaljevalni z imenom Bučke zbralo 7 tečajnikov. Tri tečajnice so z obiskovanjem prenehale, pridružili pa so se nam trije novi člani. V skupini Bučke smo štiri ženske in trije moški. Ne glede na to, od kod prihajamo, se med seboj odlično razumemo.

Pod vodstvom prijazne mentorice Lee Udovč smo se srečevali vsako sredo med 8.00 in 9.30. Srečanje ni niti enkrat odpadlo in vsi smo komaj čakali, da pride sredo. Tudi obisk je bil zelo dober, saj je le izjemoma kdo manjkal. Med nami se je razvilo prijateljstvo in skoraj vsako srečanje smo zaključili s kavico in prijetnim pogovorom v bližnjem lokalu.

V letošnjem šolskem letu smo na srečanjih obravnavali različne slovnične teme in bogatili besedni zaklad. Lea nam je posredovala veliko različnega gradiva, s pomočjo katerega smo se seznanjali s konkretnimi situacijami (potovanje, na letališču, na letalu, v hotelu ...). Delali smo s pomočjo učbenika in delovnega zvezka New English File ter učnih listov. Zavzeti smo bili tudi pri delanju domačih nalog, saj smo se jih lotevali zelo resno in na srečanje nikoli nismo prišli brez njih. V primeru, da domače naloge ni bilo, smo bili kar malo užaljeni, češ kaj bomo pa počeli do naslednjega srečanja.

Naš tečaj se je prehitro zaključil in vsi smo bili kar malo žalostni, ker je tako hitro minilo. Jeseni se ponovno srečamo v enakem številu.

Olga Rahne

6.4 ANGLEŠČINA VIII – PIONIRJI

Pri najpomembnejši obšolski dejavnosti, kavici in »čveku«.
Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Tečaj Angleščina VIII – nadaljevalni, imenovan tudi PIONIRJI, je imel v šolskem letu 2017/2018 prijavljenih 8 slušateljev, to je en slušatelj manj kot prejšnje leto. Od osmih udeležencev je bilo deklet 5, fantje smo bili 3. Predavanj smo se udeleževali kar redno. Kot že v preteklih letih se tudi letos po koncu predavanj – med počitnicami – enkrat mesečno dobivamo na kavici (kar smo do priprave tega prispevka enkrat tudi že realizirali), glede na rezultate ankete ob zaključku študijskega leta pa bo večina udeležencev s študijem angleškega jezika tudi nadaljevala.

Letošnja predavanja so bila še posebej zanimiva, ker smo pogosto prevajali zgodbe naših izseljencev v ZDA. Pri tem smo spoznavali tudi vzroke za njihova dejanja, ki niso bila vedno samo ekonomske narave. Utrjevali smo tudi že poznano snov. Nove teme smo obravnavali tudi s pomočjo učbenika *English Vocabulary in Use*. V letošnjem letu smo obravnavali teme iz učbenika, kot so: potovanja in bivanje v hotelih, znamenitosti na potovanjih in podobno.

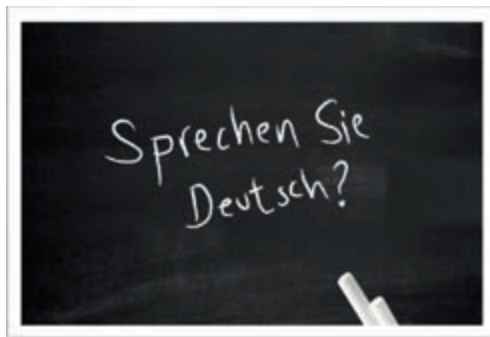
Kot vsako leto je bila tudi letos naša najpomembnejša obšolska dejavnost kavica in »čvek« v bližnjem lokalu, kjer se bomo v skladu z dogovorom enkrat mesečno dobivali tudi ob ponedeljkih med počitnicami, da vsaj delno obdržimo kondicijo za naslednje šolsko leto.

Kot že nekaj let sta nas tudi letos obiskala Marcia in Don iz ZDA. Prav lepo je bilo z njima preveriti naše znanje pogovorne angleščine. Moram reči, da nam je kar šlo.

Ne glede na to, da je sedanje število članov krožka optimalno, smo odprti za nove člane, ki bi želeli skupaj z nami nadgrajevati svoje znanje angleškega jezika in se z nami družiti ob kavici po predavanjih.

Martin Hočevar

6.5 NEMŠČINA – ZAČETNI

Vir slike: Creative Commons.

S tečajem smo pričeli konec novembra. V skupini nas je bilo pet, trije moški in dve ženski.

Srečevali smo se ob ponedeljkih. Poučevala nas je prof. Metka Krajnc.

Lažje nam je bilo tistim, ki smo se nemščine učili prvič. Sošolec, ki je že imel nekaj predznanja, se je ob kakšni napaki precej bolj vznemiril kot mi, začetniki.

Ob prijazni pomoči profesorice smo hitro napredovali in se naučili predstaviti sebe in svojo družino, v lokalu naročiti pijačo ... Po pouku pa smo šli na kavo in se še bolje spoznali. Jeseni si vsi želimo nadaljevati.

Ivanka Burnik

6.6 LIKOVNO-USTVARJALNI KROŽEK TREBNJE

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

No, pa smo se zopet sestale. Končale so se počitnice in vse smo se že veselile, da se zopet srečamo, malo poklepetamo in se tudi nekaj naučimo.

Na prvem srečanju smo se dogovorile, kaj bomo ustvarjale. Predlogov je bilo kar nekaj, ampak vsega nismo mogle narediti. Pričele smo s šivanjem verižic. Ker je sukanec sukan in se kmalu zavozla, je bilo kar nekaj slabe volje in negotovanja, ampak najvztrajnejše so postopek kmalu osvojile in nastali so prav lepi izdelki. Potem je bilo za verižico treba narediti tudi obesek iz pardo mase. Po predstavitvi različnih tehnik so ideje kar vrele na dan in nastali so res lepi izdelki. Malo težav je bilo z zaključevanjem, ampak tudi to smo rešile.

Bližal se je čas obdarovanja, tako da smo izdelale še darilne škatlice za nakit in tudi nekaj zelo lepih vizitk. Ker je bilo oblikovanje iz pardo mase vsem všeč, smo se po novem letu odločile, da bomo z delom nadaljevale, oblikovale še kakšen obesek in izdelale ogrlice.

Nato je prišel čas, da smo začele kvačkati ogrlice. Na začetku so perlice bežale vsepovsod, vendar smo jih s primerno podlago kaj kmalu ukrotile. Ker je že z nabiranjem perlic na sukanec veliko dela, smo morale na kvačkanje počakati do naslednjega srečanja. Bilo je zelo zanimivo, izdelki pa so kljub temu nastali.

Ker je naša slikarka zaradi smrti v družini krožek začasno prenehala obiskovati, smo se odločile, da bomo pričele slikati kar po občutku, potem pa bomo videle, kaj bo nastalo. Nastali so prav lepi polizdelki – nismo jih utegnile dokončati. To sledi v novem šolskem letu.

Letos v času velike noči nismo izdelovale pirhov, smo pa iz penaste gume naredile prav simpatične kočarice za pirhe.

Letos nismo izdelale veliko različnih izdelkov, smo se pa za vse potrudile, kar smo dokazale tudi na razstavi ob 20. obletnici UTŽO Trebnje. Upamo, da se bomo v naslednjem letu sestale čile in zdrave, tako da bomo lahko delale ustvarjalno in seveda tudi »klepetalno«. Če koga naše delo zanima in veseli, se nam lahko pridruži.

Majda Miklič

6.7 KALIGRAFIJA – NADALJEVALNI

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

V šolskem letu 2017/2018 smo nadaljevali s tečajem kaligrafije, zopet pod vodstvom gospe Miše Shaker. Zbralo se nas je 8, od tega nas je 7 tečaj že obiskovalo, na novo pa se nam je pridružila gospa Nuša, ki nas je s svojo voljo in vztrajnostjo hitro dohitela. Učili in osvojili smo pisave, kot so unciala, tekstura in rustika. Tečaj smo pričeli v začetku novembra in ga zaključili sredi aprila, ker smo ga sredi januarja za 5 tednov zaradi odsotnosti predavateljice prekinili. Gospa Miša je namreč odpotovala v Afriko, kjer je otroke v sirotišnici nekaj časa poučevala angleški jezik. Po vrnitvi je vsakemu prinesla droben spominek.

Da je zanimanje za kaligrafsko pisavo veliko, se je pokazalo ob praznovanju 20. obletnice obstoja UTŽO Trebnje, ko je imela gospa Miša ob razstavnem panoju mizo, kjer je vsakemu, ki je želel, njegovo ime napisala v različnih pisavah kaligrafije.

Ob koncu tečaja smo vsi tečajniki dobili Potrdilo o uspešno opravljenem tečaju in se dogovorili, da jeseni nadaljujemo.

Ker smo skupina tečajnikov, ki se dobro razumejo in se drug z drugim radi družijo, nas je Renata povabila na svojo prekrasno domačijo, kjer smo tečaj zaključili še s piknikom.

Zvonka Klasek

6.8 KLEKLJARSKI KROŽEK

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

»Kar človek vzljubi v otroštvu, to ima rad vse življenje.«
(Zdenka Trobec Milanovič)

Ta misel je resnična, vendar pa se v življenju da priučiti tudi kaj, česar v otroštvu nisi počel. Klekljarice, ki delujemo v okviru UTŽO Trebnje, to potrjujemo, saj je znanje klekljanja možno osvojiti tudi v tretjem življenjskem obdobju. Za izdelavo mojstrovine, kot je klekljana idrijska čipka, je treba imeti občutek za lepoto, potrpljenje, veselje, vztrajnost in čas. Ko je vse to združeno, lahko nastane čudovit izdelek, ki pritegne poglede, nagovori dušo in srce.

Klekljanje nas povezuje, druži, nehote pa z njim v okolju, ki nima klekljarske tradicije, ohranjamo tudi kulturno dediščino. V času svojega delovanja smo osvojile vse začetne in tudi težje klekljarske tehnike, kar je prikazala razstava naših izdelkov ob 20. obletnici delovanja UTŽO Trebnje.

Klekljana čipka je bila v preteklosti uporabljena kot všitek na prtu, prtčku ali zavesi, v zadnjem času pa služi kot dodatek k oblekam visoke mode ali kot prestižen dodatek na čevljih, steklu, usnju ali lesu, tako da njena uporaba presega tradicionalne okvire. Čipka se pojavlja tudi v svetu kulinarike kot okras oziroma kot dodatek na slaščicah, česar pobudnik je bil leta 2014 Center za idrijsko dediščino. Za festivalsko sladico leta 2015 je na natečaju zmagala tortica Rozi s prelepo sladkorno čipko na vrhu. Vzorec čipke v obliki srca je ob naročilu kave možno dobiti v več gostinskih lokalih na območju Idrije.

Mladi oblikovalci in umetniki z uporabo novih vzorcev in materialov ustvarjajo novo, inovativno vizijo idrijske čipke. Tradicionalno lepoto čipke

želi jo obdelati z računalniško tehniko, s posebnimi materiali in vzorci, katerih izdelavo omogoča sodobna tehnologija. Njihovi izdelki prav tako ustvarjajo estetski učinek, ki pa nikoli ne bo presegel tradicionalne idrijske čipke, izdelane s parom spretnih rok in s točno določenim številom lesenih klekljev na punklju, katerih zven ustvarja posebno melodijo.

Emilija Špendal

6.9 VOKALNO-INSTRUMENTALNA SKUPINA BRENKICE

Brenkice na otvoritvi šolskega leta 2017/2018, 3. 10. 2017, v dvorani STIK Trebnje.
Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Za oktobrski nastop ob začetku študijskega leta UTŽO 2017/2018 smo Brenkice začele vaditi septembra 2017. Na prireditvi, ki je potekala v prostorih dvorane STIK Trebnje, smo zaigrale in zapele tri pesmi, kot dodatek pa še Avsenikovo Golico, kar je dodatno ogrelo zadovoljne obiskovalce.

V času veselega decembra smo bile povabljene na rojstnodnevno zabavo, kjer smo s svojim igranjem vse prisotne razveselile in jim popestrile praznovanje.

Leto 2017 smo zaključile z drugo obletnico delovanja, ki smo jo povezale z nastopom v Domu starejših občanov Trebnje, kjer smo pred dvema letoma tudi prvič nastopile.

Sledile so vaje za prireditev UTŽO ob dnevu žena. V hladnem in sneženem vremenu smo v prostorih dvorane STIK s čutečimi pesmimi o naših mamah otoplile sicer manjše število prisotnih.

Krona letošnjega študijskega leta je bila gala prireditve ob 20-letnici Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje, ki je potekala 10. aprila 2018 v Kulturnem domu Trebnje. Med številnimi nastopajočimi skupinami, ki so vključene v program UTŽO, smo uspešno nastopile tudi Brenkice. Polni dvorani obiskovalcev smo z instrumenti prvič predstavile »Splet slovenskih ljudskih pesmi«. Poseben poudarek našega nastopa je bil na izjemnem instrumentu, imenovanem oprekelj, s katerim se nam je kot vodilna pridružila naša mentorica, Valerija Rančigaj.

Ob zaključku šolskega leta nas proti koncu maja čakajo še tridnevne intenzivne vaje na morju.

Lepo nam je! Veselite se z nami!

Maja Sluga

6.10 FOLKLORNA SKUPINA NASMEH

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Študijsko leto UTŽO se zaključi pred poletjem, člani folklorne skupine Nasmeh pa smo veseli, da se lahko družimo, plešemo, igramo in pojemo tudi v času »počitnic«.

Zaplesali smo na prireditvi Iz trebanjskega koša, bili smo na mednarodnem festivalu Prangerjada v Predgradu in na Klekljarski čajanki v Deželi kozolcev. In tako je poletje prav hitro minilo. Zadovoljni smo se konec septembra spet zbrali na vaji v telovadnici. Naši dragi godci so zaigrali, plesalke smo se zavrtele in prav nobene besede ni bilo treba izreči; občutili smo, koliko drug drugemu pomenimo in kako močno nas ples povezuje. Za še večjo motivacijo poskrbi naša mentorica, Branka Moškon, ki s svojo strokovnostjo med nas vpleta ljubezen do kulturne dediščine. Tako veselo in v pričakovanju novega se je v skupini začelo študijsko leto.

Naše vsakotedske vaje so potekale v sproščenem vzdušju, vendar odgovorno, saj je želja vsakega člana, da ples in pesmi dobro osvojimo, se tako osrečimo in se z dobrimi občutki in manj treme predstavimo na nastopih.

V letošnjem letu smo s plesom sodelovali na koncertu Trebanjskega okteta in MePZ Društva upokojencev Šentvid pri Stični, vse leto smo se družili s stanovalci Doma starejših občanov Trebnje, na Mirni in v Mokronogu smo sodelovali na občnem zboru krajeвне organizacije Združenja borcev za vrednote NOB in na srečanju članov DU Mokronog - Trebelno. Tudi predstavitve našega dela na prireditvah v okviru UTŽO so bile prijetna doživetja. Na vajah so nas obiskali otroci iz skupine Pajkci iz Vrtca Mavrica Trebnje in varovanci iz trebanjske enote Varstveno-delovnega centra Novo mesto. V posebno zadovoljstvo pa nam je bilo, da smo na Območnem srečanju odraslih folklornih skupin v Senovem s spletom »Vse tičice lepo pojo« dosegli regijski nivo in se udeležili regijskega srečanja v Mokronogu.

Ob 10. jubileju folklorne skupine Nasmeh smo si zaželeli, da bi v našem okolju zaživel kakšna mlajša folklorna skupina. In zgodilo se je sodelovanje s podružnično šolo OŠ Trebnje iz Šentlovrenca in z učiteljem Urošem Primcem. Po prvem druženju z osnovnošolci smo se dogovorili, da bomo sodelovali in učence naučili dva plesa. Naša mentorica, godci in nekatere plesalke so učence popeljali v folklorni plesni korak. Večina učencev je za ljudske ples izrazila zanimanje in osvajali so jih hitro. Prvi korak je narejen, morda mu bo sledil tudi naslednji, nato še naslednji ...

Naši godci so prepoznavni tudi brez plesalk in udeležili so se dveh dogodkov v organizaciji Zveze društev vinogradnikov Dolenjske.

Plesna doživetja smo v začetku pomladi obogatili tudi z delovno akcijo urejanja travnate površine pri upokojenem generalu Ladu Kocijanu in mu na ta način izkazali zahvalo za vso finančno pomoč.

Tudi letošnje poletje je bilo pestro in zanimivo. Naša skupina se je konec junija udeležila festivala Slovenija na Ohridu. Organizator festivala je izmed 1080 prijavljenih izbral 800 udeležencev, med njimi tudi našo skupino. V veliko veselje in čast nam je bilo v Makedoniji predstaviti del slovenske kulturne dediščine in utrip Občine Trebnje ter občin Mirnske doline. Hvaležni smo, da so našo udeležbo finančno podprli Občina Trebnje, Povše Metal d. o. o., TEM Čatež d. d., gospod Anton Maver, Dobrote Dolenjske, Dana d. o. o. Mirna in Pivka perutninarstvo d. d.

Slovenski pregovor pravi: »Ena roka se niti v morju ne more umiti sama.«

To dobro vemo vsi v folklorni skupini Nasmeh, zato si želimo veliko nasmejanih druženj z vsemi, s katerimi nas povezuje želja kakovostno preživeti čas v tretjem življenjskem obdobju.

Stanka Jurak

6.11 PLESNA SKUPINA AJDA

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

V plesni skupini Ajda sodeluje 19 plesalk – upokojenk, ki do plesa in druženja gojimo posebno ljubezen.

Za nami je zanimivo plesno dogajanje. Udeležile smo se mnogih prireditev in proslav. Nastopile smo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu, na otvoritvi UTŽO, ob 40-letnici PD Trebnje v Galaksiji, nekajkrat smo se predstavile v Vrtcu Mavrica Trebnje in v Kulturnem domu Trebnje ob 20-letnici UTŽO Trebnje. V maju imamo v programu še nastop na prireditvi »Plesno popoldne« v Dobrniču, v avgustu pa na prireditvi ob 70-letnici delovanja PGD Lukovek.

Vse članice skupine smo zelo vesele, da nas je pod svoje okrilje vzela mlada in profesionalna mentorica Nadja Marn. Hitro je spoznala našo naravnost in ugotovila, da nam »ležijo« živahni ritmi. Na naše veliko zadovoljstvo nam je izbrala tri udarne ples: sirtaki, kankan in polko Golica. S temi tremi plesi smo se širši javnosti predstavile v kulturnem domu na prireditvi ob 20-letnici UTŽO Trebnje in »požele« velik aplavz.

Z veseljem smo se vsak ponedeljek udeleževale vaj v telovadnici na CIK. V pozibavanju ob prečudovitih ritmih sta dve šolski uri hitro minili, tako da ni bilo časa za klepet. No, včasih si za klepet le vzamemo pol urice ob kavi ali več na rojstnodnevnih zabavah. V maju se dobimo pri svoji gostiteljici Ilki na Debencu in takrat se bomo spet naklepetale, analizirale bomo svoje

korake oziroma poskoke, si povedale kakšen vic, bomo pa tudi zapele ali zaplesale.

Nobeno šolsko leto se ne konča brez zaključne ekskurzije. Tako se tudi naša plesna skupina vsako leto v začetku junija z avtobusom odpelje na pohodni izlet. Letos se bomo odpravile proti Kobaridu in izlet zaključile z zasluženim kosilom v Bovcu.

Franja Zupan

6.12 PLESNA SKUPINA MAVRICA

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Za nami je sedmo leto druženja ob glasbi in plesu. Z letošnjim šolskim letom je mentorstvo skupine, ki šteje sedemnajst članic, prevzela gospa Urška Barle. Vaje smo imele ob ponedeljkih od 8.30 do 10.00. Nadaljevale smo z učenjem slovenskih ljudskih plesov ter plesov z vsega sveta. Na vaje smo prihajale redno, saj nam ples vsem veliko pomeni, ob njem se sprostimo in uživamo, prijetno pa je tudi po vajah pokramljati ob kavici.

Dvakrat smo sodelovale na prireditvah UTŽO, oktobra na slavnostnem začetku novega študijskega leta, aprila pa ob dvajsetletnici UTŽO Trebnje.

Šolsko leto je kar prehitro minilo. Za nekaj časa bodo naša druženja prekinjena, a se že veselimo jeseni, ko se bomo učile novih plesnih korakov.

Marija Šušteršič

6.13 ZDRAVA REKREACIJA I IN II

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Vsak ponedeljek in petek se nas je v telovadnici CIK Trebnje zbralo od trideset do štirideset rekreativk z namenom, da razgibamo svoje telo, krepimo in pretegnemo mišice in sklepe ter krepimo moč in ravnotežje. Posebno pozornost smo namenile tudi vajam za hrbtenico in pravilnemu dihanju.

Vadile smo v dveh skupinah, prva se je ob ponedeljkih rekreirala od 16. do 17. ure, druga pa od 17. do 18. ure. Ob petkih je vadba prve skupine potekala od 15. do 16. ure, vadba druge od 16. do 17. ure. Vadbo je vodila mentorica Marija Uhan, ki je vse vaje vnaprej skrbno načrtovala. Uporabljale smo tudi različne pripomočke – elastičen trak, palice, stekleničke z vodo namesto uteži, blazinice pa za ravnotežje. Z vadbo smo pričele oktobra, zaključile pa jo bomo konec maja s pohodom na Veliko planino.

Na prireditvi ob 20-letnici UTŽO Trebnje smo se predstavile z nekaj kratkimi vajami. Bile smo ponosne, saj nas je veliko obiskovalcev pohvalilo.

V jesenskih in zimskih mesecih je bila udeležba na vadbi zelo dobra, nekoliko slabša pa je bila v pomladanskih mesecih, zlasti maja, zato smo vadile samo v eni skupini. Zagotovo bomo s krožkom nadaljevale tudi prihodnje študijsko leto.

Marija Mežnaršič

6.14 NORDIJSKA HOJA

Tako poziramo fotografinji Katji.
Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Kot sem opisal že v preteklih letih, je nordijska hoja najpopolnejša oblika hoje za rekreativne pohodnike. Tovrstna vadba predstavlja rekreacijo celotnega telesa, saj h gibanju poleg nog pripomorejo tudi roke in ramenski obroč.

V tem študijskem letu je krožek nordijske hoje pridobil dva nova člana, ki pa se zaradi zasedenosti hoje na žalost nista mogla udeleževati. Ostali člani krožka so se hoje udeleževali občasno, razen dveh, ki sva se udeležila vseh srečanj. Razlogi za odsotnost so bili različni, od vsemogočih bolezni, ki ljudi naše generacije onemogočajo pri rekreativnih dejavnostih, do skrbi za vnuke, ki je še najbolj dobrodošel razlog za odsotnost, saj nas druženje z vnuki pomlajuje, da nam novih energij, zato je v mnogočem koristen nadomestek tudi za hojo.

Na fotografijah, za katere smo se zbrali na igrišču, se ne vidijo naše običajne pohodne poti, ki trajajo eno uro (60 minut), zato vam jih bom nekaj opisal.

1. Od CIK krenemo po pločniku pod osnovno šolo na Cviblje do nogometnega igrišča. Nato po predvideni trim stezi zavijemo v gozd in po njej pridemo do konca gozda, do Kaferletovega hriba, kjer se spustimo do strelišča v Prapročah. Mimo Kravcarjeve kmetije gremo nato ob Jurčkovem gozdu do vrha hriba in do ceste, potem pa po pločniku po Kidričevi, nato po Simončičevi ulici na igrišče, kjer napravimo še nekaj krogov po atletski stezi, da na tartanu spočijemo od asfalta utrujene podplate.

2. Od CIK krenemo po pločniku pod osnovno šolo na Cviblje do veterinarske postaje, preko glavne ceste na cesto, ki pelje v Pekel. Iz Pekla gremo nato

po cesti do parkirišča pri osnovni šoli in nazaj do CIK, zaključek pa je običajno enak kot v prvem primeru.

3. Od CIK po pločniku krenemo do križišča pri cerkvi, nato gremo po Rimski cesti do kmetije Sila, kjer zavijemo desno proti Studencu. Tam zavijemo levo, se vzpnemo do Vite, nato se vrnemo in se napotimo proti Rožnemu vrhu, gremo do Štefana, kjer prečkamo glavno cesto in nato hodimo proti Benečiji. Skozi Benečijo in po cesti pod avtocesto pridemo do ceste Trebnje–Grmada, po kateri se pri gradu podamo proti Trebnjemu in začetku svoje poti, CIK.

To so le tri najobičajnejše poti, ki jih nadgrajujemo in dopolnujemo z različnimi variantami. Če je katera pot krajša od ene ure, jo dopolnimo z nekaj krogi hoje po igrišču.

Ker je nordijska hoja s palicami hitra in je zato precej intenzivna, je za udeležence v naši starostni skupini enourna hoja kar primerna. Poslovimo se prijetno utrujeni, z željo, da bi nam bilo naslednji torek vreme spet naklonjeno.

Martin Hočevar

6.15 POHODNIŠKI KROŽEK

Toplo oblečeni pohodniki opravljajo še zadnje priprave pred začetkom pohoda v ledeno mrzlem jutru. Fotografija: A. Jurca.

Članstvo:

Na začetnem seznamu je bilo vpisanih 97 pohodnikov, ki so se od ustanovitve pohodniškega krožka udeležili kakega pohoda. Na zaključnem seznamu je bilo 114 pohodnikov, od katerih se jih je 90 udeležilo vsaj enega pohoda v tem študijskem letu. Povprečna udeležba na pohodih je bila skoraj 50 pohodnikov. Pohodov se je udeleževalo od najmanj 28 (pohod po

Steklasovi poti od Drage v Nebesa in Šentrupert – pohod smo začeli pri -18°C) do največ 58 pohodnikov (prednovoletni pohod od Mirne do Galaksije).

Izvedli smo vseh 8 načrtovanih pohodov, ki so bili izbrani na osnovi predlogov iz zaključne ankete in pa na osnovi mentorjevega mnenja. Razpršeni so bili po vsej Sloveniji – spustili smo se skoraj do Trsta v Italiji – in po mnenju večine udeležencev so bili primerni za vse. Razen mraza na januarskem pohodu smo imeli na vseh pohodih lepo vreme. Ponovno smo spoznali nekaj krajev, za katere nas večina ni vedela, kako zanimivi so. Ta nova spoznanja nam bodo mogoče pomagala celo pri kaki ideji za družinski izlet.

Sestavni del naših vsakoletnih pohodov je tudi kultura. Na fotografiji: branje Kettejevih pesmi v pesnikovi rojstni hiši na Premu. Fotografija: A. Jurca.

Kot na vsakem pohodu doslej nam je mentor Viki veliko povedal o znamenitostih in značilnostih krajev, mimo katerih nas je vodila pot, ali pa je poskrbel, da so nam zadeve razložili poznavalci iz krajev ob poti.

Martin Hočevnar

a) POHOD PO HMELJSKI POTI OD ŽALCA DO ŠEMPETRA IN NOVEGA CELJA

- Hej, greš na pohod?
- Kam se pa gre?
- Po Hmeljski poti od Žalca do Šempetra in Novega Celja.
- Tam sva pa že bili.
- Nič hudega, Viki vedno kaj novega pove.

Po veselem snidenju in živžavu na vseh postajališčih, od CIK do Tržišča, smo se ob Mirni, Savi in Savinji vozili do Celja in Žalca. Medtem nam je vodič Viki po prijaznem pozdravu predstavil program pohoda tega dne in vsebine ostalih pohodov, načrtovanih v šolskem letu 2017/2018.

Že zgodaj se je obetal čudovit sončen dan. Naš cilj je bila Spodnja Savinjska dolina, znana kot dolina zelenega zlata, ki obiskovalcu ponuja zgodbo in doživetje hmelja. Slednji je zaznamoval razvoj doline ter oblikoval njeno bogato tradicijo in kulturno dediščino.

Začetek hmeljarstva na Slovenskem sega v 19. stoletje, ko je bil pred takratno graščino Novo Celje urejen prvi nasad württemberškega hmelja. S tem je bila načrtovana pot razvoja Spodnje Savinjske doline. Danes je več kot 100-letna tradicija hmeljarstva in pivovarstva Slovenije zbrana in predstavljena v ekomuzeju v Žalcu, v nekdanji štirinadstropni sušilnici hmelja. Muzej so zaradi našega obiska odprli predčasno. Predstavili so nam zgodovino pridelovanja hmelja in varjenja piva. Ogled kratkega filma o sušilnici in o prvem slovenskem pivovarju, Simonu Kukcu, po katerem nosi ime hišno pivo, ki so nam ga na koncu ogleda prijazno postregli, nas je popeljal v čas petja tisočeri obiralk in obiralcev v hmeljarskih nasadih. Ta čas si gledalec zaželi doživeti in poskusiti še tople murke s stročjim fižolom, pristen obed obiralcev, ki so jim ga prinašali kar na polje. Opremljeni s škatlami hišnega piva Kukec in čajem iz hmelja, ki menda pomaga pri boljšem spanju, smo muzej zapustili in takoj za njim začeli pohod .

14 km dolga Hmeljska pot je speljana po ravnini, večinoma med hmeljišči. Primerna je za vse starostne skupine pohodnikov, tekačev in kolesarjev. Po celotni dolžini poti so postavljene informativne table. Prvi postanek smo naredili v Šempetru, pri Rimski nekropoli. To je arheološki park z veličastnimi grobnicami rimskih veljakov iz bližnje Celeje, ki so okrašene z rimskimi mitološkimi motivi. Pot smo nadaljevali do reke Savinje in v smeri njenega toka sledili urejeni poti. Ustavili smo se za ogled krajinskega parka in ribnika Vrbje, čudovitega kraja za preživljanje prostega časa v naravi. Ribnik predstavlja naravni rezervat in zatočišče za več kot 170 vrst ptic.

Levo: Hmeljski muzej je reš poln spominov na hmeljarsko tradicijo.
Desno: Rimsko nekropolo v Šempetru smo si ogledali preko žive meje.
Fotografiji: A. Jurca.

Ko so nas noge že malo bolele, smo prispeli do dvorca Novo Celje, že omenjenega baročnega dvorca iz 18. stoletja, pred katerim smo se odpočili

in posneli priloženo skupinsko fotografijo. Po približno štirih urah hoje in prehojenih 15 kilometrih smo prišli do kolodvora, kjer nas je v gostilni Kolodvor pričakalo kosilo.

V Žalcu ne moreš mimo piva. Po kosilu smo se sprehodili še do fontane. Fontana piv Zeleno zlato, prva v Evropi, je poklon hmeljarski dediščini. Postavljena je v mestnem parku, v središču mesta ob tržnici. Osnova za njeno obliko je simbolna hmeljska kobula, ki se izraža v dveh polkrogih oziroma dveh fontanah, eni pivski in drugi vodni. Polkrogi so »oblečeni« v bakreno čipko, ki simbolizira peno na pivu.

Z Ireno posebnega odnosa do piva nimava, zato sva po ogledu fontane pot nadaljevali do čokoladnega ateljeja in bližnje pekarnе, kjer sva kupili »odpustke« za domov.

Vira:

- neizčrpana Wikijeva zakladnica
- spletna stran Občine Žalec

Olga Kunstelj

b) POHOD OB MARTINOVEM DNEVU OD IZOLE DO POMJANA

No, pa smo ga le dočakali. Martinov pohod vendar, za katerega je zanimanje vsako leto veliko. Tudi letos je bilo tako, saj je bil avtobus napolnjen že v torek po oktobrskem pohodu in je nekaj pohodnikov pač moralo ostati doma. Tokratna destinacija je bila še posebej zanimiva, saj smo se podali po primorskem vinorodnem okolišu, po poteh snemanja nadaljevanke Usodno vino, kar je lepo sovpadalo s praznikom vina.

Kot običajno, kadar gremo proti zahodu, so se zadnje pohodnice vkrcale v Šentlovrencu, nato pa je avtobus peljal do počivališča Lom, kjer smo imeli krajši postanek za biološke potrebe in okrepčilo.

Pred Izolo smo zavili v hrib do bolnišnice, kjer sta v nadaljevanke službovala Rebeka in Martin, tam pa smo pričeli z vzponom proti Šavrinskim brdom v koprskem zaledju.

Glede na to, da nas je na Dolenjskem na pot pospremil rahel dež, ki (po informacijah od doma) ni ponehal vse dopoldne, smo se najbolj razveselili lepega sončnega vremena, ki nas je pričakalo v Izoli. Najbolj »vroči« so se zato že pred startom znebili odvečnih kosov oblačil in pot začeli kar v kratkih rokavih.

Dokaj strma pot nas je med vinogradi in sredozemskim rastjem vodila do vasice Gažon, kjer smo si ogledali eno od prizorišč snemanja nadaljevanke – hišo vinogradniške družine Dolinar.

Ob vinogradih in oljčnih nasadih, ki so bili večinoma že obrani, smo pot nadaljevali do največje vasi v tem delu slovenske Istre, Šmarij. Na redkih oljkah, ki so ostale še neobrane, smo lahko videli, kako bogata je bila letina tistega leta.

Iz Šmarij smo po delu evropske poti E6 prispeli do najvišje ležeče vasi v slovenski Istri, Pomjana. Pot nas je do omenjene vasice vodila po gozdnatem pobočju, ves čas pa nas je na levi strani spremljal pogled na prelep Koprski zaliv, ki je bil še posebej lepo viden na mestih, kjer se je gozdno rastje nekoliko razredčilo.

Pomjan je zanimiva vasica. V njem nismo naleteli na nobene sledi Usodnega vina, smo pa opazili, da so vse hiše praviloma opremljene s tablami, na katerih so napisana stara imena domačij.

Levo: Pred znamenito Dolinarjevo hišo smo napravili skupinsko fotografijo.

Desno: Hiše v Pomjanu so opremljene s takimi tablami s starimi poimenovanji domačij. Fotografiji: A. Jurca.

Ogledali smo si tudi lokacijo nekdanje znamenite gostilne. Ta je sedaj popolnoma opustela, zato smo se odpeljali do vasi Grintovec, kjer smo imeli zelo okusno kosilo, lahko pa smo kupili tudi domače kakije ali oljčno olje. Polne dobre hrane in dobre volje nas je avtobus nato odpeljal proti domu. Spremljalo nas je rahlo rosenje, s katerim nam je bilo med pohodom prizanešeno, saj nam je celotno pot sijalo prijazno in toplo primorsko jesensko sonce. Po našem mnenju je zato Martinov pohod v celoti uspel.

Martin Hočevar

c) PREDNOVOLETNI POHOD OD KOZJAKA DO GALAKSIJE

Na avtobus, ki nas je odpeljal do manjšega gradiča Mala vas, smo vstopili pri Galaksiji v Trebnjem. Začetek pohoda je bil načrtovan v Babni Gori. Pot naj bi nadaljevali do gradu Kozjak, kjer je živel Jurčičev junak Jurij Kozjak, vendar je napoved neugodnega vremena povzročila spremembo načrtovane trase. Gradič v zaselku Mala vas, ki spada h Knežji vasi v Občini Trebnje, je znan kot rojstni kraj slovenskega škofa in misijonarja v Ameriki, Ireneja Friderika Barage. Grad ima podobo premožne dolenjske kmečke hiše in stoji na zemlji Lahove domačije. Na dvorišču gradu smo se za pohod pripravili tako, da smo si oprtali nahrbtnike, ogreli sklepe, razgibali ude in se malo okrepčali, naš fotograf Andrej pa je posnel skupinsko fotografijo številčno malo okrnjene skupine »študentov« Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje.

Gradič je bil postavljen sredi 16. stoletja. Na njem se je leta 1721 rodil tudi Maks Morautscher, profesor fizike v Ljubljani in eden od utemeljiteljev Slovenske filharmonije. Dve leti pozneje je grad prešel v last družine Jenčič, katere hči Marija Katarina je po poroki z Janezom Nepomukom Barago leta 1797 rodila sina Friderika. Družina se je dve leti po Friderikovem rojstvu preselila v grad Trebnje. Baraga je svojo rojstno hišo obiskal ob vrnitvi v Evropo leta 1854 (vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Grad_Mala_vas, dostop: 5. 9. 2018). Stavba je obnovljena, v njej je urejena Friderikova rojstna soba, opremljena s prvotnim pohištvom ter z razstavljenimi predmeti, zemljevidi in slikami, ki predstavljajo Baragovo misijonsko življenje z Indijanci v Ameriki. Baraga je v svojih misijonih napisal veliko nabožnih knjig, pomembni sta tudi njegova slovnica in slovar očipvejskega jezika, ustanavljal pa je tudi šole. Njegovi sodelavci so poučevali različne rokodelske obrti.

Naša pot se je začela vzpenjati od gradu proti severu, v smeri vasi Luža, ki spada v KS Knežja vas. Sem in tja je padla kakšna kaplja dežja, vendar le toliko, da moški še nismo uporabili dežnika. Da to trditev malo pojasnim, moram omeniti svoje doživetje iz obdobja srednješolskega izobraževanja. V dijaških letih nas je naš takratni profesor matematike seznanil s svojo teorijo, da zares dežuje šele takrat, ko imajo tudi »dedci« marele.

Vas v večini sestavljajo nove, lepe hiše modernih barv in oblik z urejeno okolico, tako da so idilične podobe vasi, kakršne smo poznali še pred nekaj desetletji, že skoraj povsem izginile. Na grebenu se je čutilo malo hladnega vetra, ki nas je spomnil na uporabo kape, in tudi rokavice so prišle prav. Do vasi Luža s 337 m nadmorske višine je bilo kakih 400 m, do konca vasi pa še dobrih 200 m. Zavili smo na makadamsko pot, ki nas je mimo pašnikov

in travnikov pripeljala do roba gozda. Pot nas je nato vodila skoraj naravnost v dolino, proti travniku pred vasjo Grič. Na poti proti dolini se nam je odprl pogled na avtocesto, naprej pa proti Belšinji vasi. Z mahajočim repom nas je pozdravil tudi velik nemški ovčar, nas malo ovohal, če bi morda kdo imel kaj uporabnega za pod njegove velike zobe. Nad Belšinjo vasjo smo se po blatni in mokri poti usmerili proti Benečiji. Vmes smo pod nadvozom prečkali tudi avtocesto. Lepo razgledno točko smo, malo tudi zaradi bližine pokritega nadvoza, izkoristili za malico iz nahrbtnikov. Dobro razpoloženje pohodnikov se je še bolj razvedrilo, debate pa so se nanašale na lepe razglede in ugotovitve, da imamo z vremenom spet srečo. Pokazalo se je sonce, pot pa ni bila tako zelo mokra in blatna, kot smo pričakovali pred začetkom pohoda.

Pot smo nadaljevali proti Benečiji. Tam nas je Janez pogostil z odličnimi piškoti in s še boljšo medico; vse je zelo radodarno pripravila njegova žena. Seveda so bili na razpolago tudi drugi osvežujoči napitki, ki se navadno pijejo le iz majhnih kozarčkov.

Ob poti smo vseskozi imeli pogled na mogočen trebanjski gozd Bukovje, ki ga je po pobočju speljana avtomobilska cesta malo okrnila. Na poti v dolino se je odprl pogled na vasi Pluska, Breza, Zidani Most in Štefan. Krajani Štefana imajo svojo pohodno pot, ki je markirana z zanimivimi oznakami. Mi smo se bolj ali manj držali Baragove poti in se od Benečije usmerili proti gradu Trebnje. Malo pred gradom smo »domači fantje« obujali spomine na nekdanje trebanjsko smučišče in vlečnico, ki je bila speljana v hrib. Tam smo nekaj let v svoji »zgodnji mladosti« predvsem »štamfali« pa tudi smučali, dokler je bolj tanka in premalo utrjena smučarska proga le zdržala. Danes tu razen razvalin spodnje postaje vlečnice ni ničesar, saj je drevje preraslo tudi nekdanjo traso smučišča.

Po 2 urah in 20 minutah ter 5,80 km hoje, kar je natančno beležil moj »Sports Tracker«, smo prispeli do trebanjskega gradu. Je v precej slabem stanju, vendar me nanj vežejo lepi spomini, saj sem tam s še nekaterimi pohodniki, kot sta Jože in Olga, obiskoval tretji razred osnovne šole. V četrtem razredu pa smo se preselili na lokacijo sedeža sedanje Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje.

Grad so okoli leta 1000 verjetno pozidali oglejski patriarhi, upravljali pa so ga njihovi fevdniki, trebanjski vitezi. Prvi je leta 1218 omenjen Konrad de Treuen. Do leta 1456 so grad upravljali grofje Celjski, nato pa je prišel v last Habsburžanov oziroma deželnih knezov. Prvotno stolpast grad so okoli leta 1530 zaradi turške nevarnosti močno utrdili. Po menjavi mnogih lastnikov ga je leta 1699 kupil stiški samostan, sto let kasneje pa Janez

Nepomuk Baraga. Sin Friderik ga je kot petnajstletnik podedoval in ga kasneje odstopil sestri Amaliji oziroma svaku Gresslu. Pred drugo svetovno vojno je bil lastnik gradu Čeh Evgen Souvaly, danes pa je zgradba, kot že rečeno, v precej slabem stanju. Na vrhu stopnišča ob gradu smo si ogledali kamnit kip leva iz rimskih časov, ki je kot simbol uporabljen v podobi grba Občine Trebnje.

Levo: Zbor pohodnikov pred Baragovo rojstno hišo.
Desno: Nekateri so se pri trebanjskem gradu upali slikati z levom.
Fotografiji: A. Jurca.

Od gradu smo pot nadaljevali proti vasici Odrga v smeri Dolenjega Podboršta pri Trebnjem. Tej smeri smo pohodniki pripisali ime Martinova pot, kar potrebuje posebno razlago, ki jo bo nekoč morda opisal kar Martin sam. Pod avtocesto smo nekaj deset metrov hodili po poti trebanjskih rekreativnih pohodnikov, ki na Trebnji vrh »romamo« po trasi, imenovani Odrga. Zatem smo zavili na levo, na makadamsko pot nad avtocesto. Tam blizu Trebanjci nabiramo zelo uporabne in učinkovite zdravilne rastline, česar pa v tem opisu pohoda iz ne povsem jasnih razlogov še ne bomo obelodanili širši javnosti. Razgled v dolino je bil prekrasen. Tudi sonce je že kar močno ogrelo pohodnike, tako da so bili bunde in nahrbtniki kar malo odveč. Pogled se je odpiral tudi na prelepe vinorodne gorice trebanjskega okoliša, tja do zasneženega Debenca in tudi do Kuma. Nad novo Petrolovo črpalko smo pot nadaljevali v smeri Gorenjih Ponikev, se spustili navzdol in pod avtocestnim nadvozem zavili v vas Podboršt. Od tu se je odprl pogled na vzhodni del Trebnjega, ki so ga malo zakrivala velike proizvodne hale podjetja Trimo. Šli smo mimo nove obrtne cone, po obronkih še nedavno najmlajšega slovenskega mesta Trebnjega, skozi vas Dolenje Medvedje selo do Galaksije. Moj »Tracker« je pokazal čas 4 ure in 5 minut ter 11,9 km prehojene poti. Tudi tempo pohoda – 2,9 km na uro – je bil glede na malico, okrepčilo, ogleda in postanke zelo dober. Zelo dobri so bil ob zaključku našega pohoda tudi občutki pohodnikov, saj je »vreme več, kot le zdržalo«, vzdušje pa je bilo odlično. Sam sem si že dolgo želel prehoditi nekaj Baragove poti, kar smo ob skrbnem Vikijevem in Martinovem načrtovanju pa tudi ob sodelovanju ostalih članov in članic tudi uresničili.

Po kosilu nas je v Galaksiji obiskal dobri mož s svojo snežinko in nas po svoji dobri navadi obdaril. Vendar smo mu morali nekaj obljubiti! Zaželeli smo si tudi veliko zdravja, sreče in uspehov v letu, ki prihaja, ter prijetne praznike, polne ljubezni in medsebojnega razumevanja!

Zaključili smo prijeten dan druženja, pogled skozi okno pa je pokazal, da nekatere od žensk, ki so hodile zunaj, iz nam še neznanih razlogov uporabljajo dežnike!

Tone Novak

d) POHOD PO STEKLASOVI POTI – 3. DEL

Že kar tradicionalno je, da prvi pohod v januarju poteka po Steklasovi poti. Tokrat nas je pričakal še tretji del poti, prva dva smo prehodili v preteklih dveh letih.

Vso noč je lilo kot iz škafo, a »UTŽO-jevcem« je vreme naklonjeno: zjutraj je dež ponehal. Pohodniki iz Temeniške doline smo se na zbirno mesto pred kulturnim domom v Šentrupertu pripeljali z avtobusom. Zbralo se nas je 42. Po obveznem ogrevanju kolen in gležnjev smo krenili na pot.

Razgleda na cilj, kamor nas je vodila pot, ni bilo, gorice pred nami so bile zavite v meglo oziroma nizke oblake. Viki ne bi bil Viki, če nas ne bi že kmalu po startu pričel seznanjati z lokalnimi zanimivostmi (beri: čigava zidanica je ta, čigava ona ...). V Šentrupertu so med prebivalci naredili anketo, po čem je kraj znan. Rezultati so razkrili, da po kokoših in avtomobilskih kljukah. Kje so tu kulturne znamenitosti?

Pot nas je vodila skozi vasi Kamnje (videla sem napis »Najlepše urejena vas v občini« – ni mi jasno, kaj so ocenjevali) in Sela na Jaršč. Za nekaj trenutkov se je med oblaki naredila luknja, pokazalo se je sonce, uzrli smo cerkvice na Veseli gori, Okrogu, Vihru. Bilo je prav mistično, ko so le cerkvice kukale iz beline megle. Žal so nas zopet zagrnili nizki oblaki in razgleda ni bilo več. Tako je ostalo, dokler se nismo spet spustili v dolino.

Jaršč je bil v železni dobi gradišče, zelo dobro se še vidi obrambni jarek. S svojimi 537 m je med višjimi vrhovi v občini. Tu smo si privoščili postanek za malico. Na za ta čas pretoplo vreme so nas opozorile trobentice, ki so se bahale v svoji lepoti.

Preko Ukenberga in Mrtvaškega hriba smo se povzpeli do cerkvice sv. Duha na Vihru. Zanimiva je zgodba o imenu Mrtvaški hrib: tu je zelo strmo

pobočje, in ko so pogrebci krsto nosili v dolino, je enemu zdrsnilo, krsta je padla in ubila enega od pogrebcev. Tako je mrtvi ubil živega – pravi črni humor.

Cerkvica na Vihru je zelo majhna, skromna, znana je po freski Marije z detetom iz začetka 16. stoletja. Žal z vrha ni bilo nobenega razgleda na Šentrupert in Mirnsko dolino, občudovali pa smo mogočno lipo, ki je zraščena iz kar petih lip.

Čakala nas je le še pot navzdol skozi vasi Hrastno in Vrh v Šentrupert. Postanek v Hrastnem smo imenovali srečanje dobskih upokoјencev – kar nekaj jih je med nami. S preganjalcem prehlada je postregla njihova kolegica Ruža.

V dolini nas je pričakalo lepše vreme, ob potoku pa že prvi zvončki.

Dan smo zaključili na poznem kosilu v gostilni Frelih. Za nas so pripravili tudi presenečenje: pred nami je kuhar s tekočim dušikom naredil jagodni sladoled. Dušik, ki se je valil iz posode, me je spominjal na oblak, v katerem smo hodili.

Zopet je zmanjkalo časa za ogled zanimivosti kraja (pa ne kokoši in kljuk) – še se bomo morali vrniti.

Hvala, Viki in sopotniki, za še en lep pohod in nasvidenje na prihodnjem.

Levo: Cerkev sv. Duha na Vihru v gosti megli, pohodniki se zbiramo za Vikijevo predavanje o zgodovini cerkve in mogočni lipi, ki stoji za njim. Fotografija: A. Jurca.
Desno: Na koncu še skupinska fotografija pri krajevni oznaki Šentruperta. Fotografija: M. Vitez.

Olga Pust

e) POHOD PO POTI CANKARJEVE MATERE OD VRZDENCA DO VRHNIKE

»Na materinem obrazu je odseval ta nebeški svit. Iztegnila je roko in pokazala na cerkev. 'Tam je Vrzenec.'« Tako je v svojih mladostnih spominih zapisal velikan slovenske proze Ivan Cankar. V številnih črticah je svoji materi postavil nesmrten spomenik.

V UTŽO je naš vodja pohodov, Viki, pohod po poti Cankarjeve matere načrtoval na kulturni praznik, 8. 2. 2018, in ne v sredo kot običajno.

Zjutraj smo se zbudili v snežen dan, nezaupljivo smo gledali v nebo, a se kljub temu hrabro podali na vstopne točke od Mokronoga do Šentlovrenca. Skupaj nas je bilo 48. Peljali smo se po stari cesti do Ivančne Gorice in se tam priključili na avtocesto proti Vrhniki. Ustavili smo se tudi na jutranji kavici in čaju.

Na Brezovici nas je naš vodnik, Damjan Debevec, pričakal v podobi Ivana Cankarja: s košatimi brki, klobukom in s polno energije. Veselo smo se pozdravili. Peljali smo se do Vrzenca, tam izstopili, se preobuli, naredili nekaj telovadnih vaj za lažjo hojo. Najprej smo odšli do Železnikove domačije, si ogledali zbirko harmonik in črno kuhinjo. Pri potoku, kjer je bil nekoč mlin, nam je vodnik Damjan povedal, da je bila tu doma Cankarjeva mati, Neža Pivk. Ivan je bil njen najljubši otrok. Cerkev sv. Kancijana je ena redkih še ohranjenih stavb iz časa Cankarjeve matere.

Prenehalo je snežiti, bilo pa je megleno; ker je bilo snega veliko, smo do vasi Žažar ves čas hodili po spluženi cesti. Med kratkim počitkom in malico nam je Damjan predstavil zgodovino vasi ob prehodih različnih ljudstev. Kar naenkrat nas je presenetil z odlomkom iz črtice Naš laz: »Naš laz je bil naš laz – naše polje, naš svet, naše najmilejše bogastvo! [...] Komaj je kopnelo po prisojnih rebrih, smo hiteli v laz, ki je bil še ves pod snegom. Tista prva pot mi je bila vselej praznik.« Prijazen starejši kmet nam je postregel s »kačjo slino«.

Počasi smo se po cesti odpravili naprej. Na križišču, ki mu domačini pravijo Razpotje, so bili doma Cankarjevi. S hribčka je prekrasen razgled na dolino. Nas, pohodnike, pa je Damjan ponovno presenetil z recitacijo odlomka iz črtice o domovini: »O, domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: 'Tod bodo živeli veseli ljudje!' [...] '[p]esem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!' Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila – zrasla so nebesa pod Triglavom.«

Skozi vas Velika Ligojna (»Pod velikim, s suhim cvetjem okrašenim razpelom, ki je viselo v kotu, je sedel sosed Luka, bajtar iz Velike Ligojne.«) smo prispeli na Staro Vrhniko. Tu so nas prijazno pozdravili in nas povabili na topel čaj in pecivo v kulturni dom, kjer nas je pozdravil predsednik krajevnne skupnosti, turistična vodička pa nam je ob videu predstavila kraj in njegove posebnosti. Res lepo presenečenje!

Kmalu smo prišli na pot, imenovano Na klanec, pred spominsko hišo Ivana Cankarja. Hiša je bila že polna obiskovalcev, nas pa je bilo veliko, zato smo se najprej odpravili do Cerkve sv. Trojice, kamor je mladi Ivan hodil ministrirat. Damjan nas je popeljal v cerkev in nam jo predstavil. V cerkvi smo zapeli Marijino pesem. »Sedel sem na Rožniku, tam pod verando, in sem gledal na vrhniško stran. Lepo jutro je bilo, tako čisto in jasno, da sem razločil v daljavi belo grlico, Sveto Trojico. Tam je bila moja mladost.«

Ko smo se vrnili do hiše, smo pred njo na steno položili šopek belih krizantem. Ivan Cankar (1876–1918) se je tu rodil kot osmi od dvanajstih otrok v leseni in s slamo kriti hiši, ki je pogorela, ko je bil star tri leta. Cankarjevi so morali gostovati po opuščenih hlevih in hišah na Vrhnikih. Stavbo so novi lastniki leta 1880 prezidali in ji dali podobo, kakršno ima še danes. V njej si je mogoče ogledati pisateljeve prvotiske, risbe, zbirko vsakdanjih predmetov iz njegovega časa pa tudi črno kuhinjo in izbo. Marsikatero oko se je ustavilo na fotografijah, posebno njegovih ljubic – Anice, dunajske neveste Štefke, Mice in zadnje neveste, Milene. V hiši se lahko dobi skodelico kave, suhe hruške, čokoladice ...

Pred odhodom s klanca nam je Damjan povedal odlomek iz Skodelice kave: »Nekoč sem si zaželel črne kave. Ne vem, kako mi je prišlo na misel, zaželel sem si je. Morda le zategadelj, ker sem vedel, da niti kruha ni doma, kaj šele kave.« Damjana smo povabili s seboj na malico, vendar je imel obveznosti v spominski hiši. Viki se mu je prav lepo zahvalil ter poudaril pomembnost slovenskega kulturnega praznika in naše aktivne vloge v njem. Mi, pohodniki, smo glasno zaploskali.

Odšli smo do kipa sedečega misleca Ivana Cankarja, postavljenega na mestu nekdanjih mesarjevih klad, po katerih so plezali in se igrali deček Ivan in njegovi sovrstniki. Tudi h kipu smo položili šopek belih krizantem. Polni vtisov, v prepričanju, da bomo doma v Cankarjevem letu posegli po njegovih delih – pesmih, črticah, posvečenih materi, številnih proznih delih (Tujci, Na klanecu, Hiša Marije Pomočnice, Križ na gori, Martin Kačur, Hlapec Jernej in njegova pravica, Grešnik Lenart), dramah (Romantične duše, Za narodov blagor, Kralj na Betajnovi, Pohujšanje v dolini šentflorjanski, Hlapci, Za narodov blagor ...) in pismih –, smo odšli na malico v hotel

Mantovo in nato z avtobusom proti domu, kamor smo prispeli malo pred 18. uro.

Viri:

- internetne strani
- Cankarjeva zbrana dela
- prospekt Cankarjeve spominske hiše, TIC Vrhnika

Levo: Cerkev sv. Kancijana v Vrzdencu s prekrasno fresko na fasadi.
Desno: Pred Cankarjevo muzejsko hišo smo položili šopek belih krizantem.
Fotografiji: A. Jurca in M. Vitez

Pavla Gliha

f) POHOD PO RUDARSKI POTI TK PAV OD ŠENTJANŽA DO KRMELJA

Šesti pohod v študijskem letu 2017/2018 je bil načrtovan po rudarski poti Tk pav od Šentjanža do Krmelja. Naš vodja Viki je zaradi odsotnosti organizacijo zaupal Stanetu Gorenjcu.

Pred napovedanim pohodom smo s pomočjo članov Turističnega društva Šentjanž pot pregledali in pripravili za varen pohod. Potem pa je zapadlo veliko snega. Pot je bila zelo blatna, na nekaterih mestih zelo spolzka in prišlo je do delne spremembe programa.

Dne 14. marca smo v Šentjanžu pričakali skupino pohodnikov. Odpeljali smo jih v kulturno dvorano in jih seznanili s spremembo. Gospa Cveta Jazbec, turistična vodička in podpredsednica Turistične zveze Občine Sevnica, je predstavila naš kraj in njegovo zgodovino ter opisala pohodno pot. Po asfaltni poti smo se skozi vas Hinje odpravili do mejnega kamna. Tu je med drugo svetovno vojno potekala meja med Italijo in Nemčijo. Ljudje na nemški strani meje so bili izseljeni.

Pohod smo po asfaltirani cesti nadaljevali do Velikega Cirknika, kjer se nam je odprl pogled na Mirnsko dolino, Viher in Zaplaz, na drugi strani pa smo

videli Kum, Veliko Kozje, Lovrenc in Lisco. Presenečeni smo se ozirali in občudovali našo domovino. Pa nas je narava nagradila z lepim vremenom, ker smo se kljub slabi napovedi odpravili na pohod.

V Vrheh so nas gostoljubno sprejeli pri zidanici družine Repše. Tu smo pomalicali in se naklepetali. Kmalu smo prišli do Stražberka, od koder smo videli Šentjanž, svojo izhodiščno točko. Potem pa skozi Gabrijele v Krmelj. Tam bi nas moral pričakati Knapec, rudarski škrat, pa ga zaradi stavke učiteljev nismo videli. Prav prijetno smo se imeli v Gostišču Barbara.

Za nami je bil še en lep pohod, ki pa se ga je udeležilo manj pohodnikov. Obljubili smo, da na Tk pav gremo pa kdaj drugič.

Levo: Vodnica Cvetka nam je postregla z zelo zanimivimi podatki o Šentjanžu in rudarjenju v teh krajih.

Desno: S prijaznim gostiteljem g. Repšetom smo nazdravili lepemu vremenu.

Fotografiji: M. Vitez.

Stane in Vanda Gorenjc

g) POHOD PO SLOMŠKOVI POTI OD ŽAMERKA PREK ŽUSMA DO JEČOVEGA

Veselil sem se svojega prvega pohoda z UTŽO. V skrbah sem bil, kako me bodo »tastari« pohodniki sprejeli medse. Pričakoval sem, da me bo nekaj doletelo, in res: takoj po vstopu v avtobus mi je Martin že dal nalogo, da moram napisati poročilo o pohodu. No, tu je.

V sredo, 11. aprila, smo se zbrali pri CIK in ob vmesnih postankih pobirali še preostale udeležence pohoda. Peljali smo se mimo Sevnice in Celja, v Šentjurju smo zavili proti Loki pri Žusmu in pohod začeli v vasi Žamerk. Tokrat smo se podali po tretji etapi Slomškove poti.

Žamerk je bil nekoč majhno mesto. Nad njim je stal grad, o katerem legenda pravi, da je bil začaran: vladal mu je hudobec, ki si je pridobil toliko moči in hudobije, da je povzročil, da se je mestece pogreznilo.

Ogledali smo si zunanje razvaline gradu, ki ležijo na kopastem vrhu nad vasjo Dobrina. Grad je bil zgrajen v 13. stoletju, v času svojega obstoja je zamenjal več lastnikov. Sedaj žalostno propada.

Od gradu smo krenili v hrib proti Žusmu, majhni vasi, ki ima dve cerkvi. Starejša je posvečena sv. Jakobu, mlajša sv. Valentinu. »Na Žusmu so svoje zatočišče našli žusemski knezi, ki jih prvič omenjajo že leta 1203. O njihovem bivanju še vedno pričajo grajske ruševine, o njih pa krožijo številne legende,« so zapisali na Turističnem portalu Občine Šentjur.

Po krajšem postanku pri Župnijski cerkvi sv. Valentina smo se povzpeli po dokaj strmi, vendar lepo speljani gozdni stezi do Velikega Špička (669 m), kjer je postavljen lesen razgledni stolp. Visok je 25,9 m, ima 116 stopnic in 22 podestov, dve razgledni ploščadi in velja za najvišji leseni stolp v Sloveniji. Poimenovali so ga Stolp ljubezni, ker je v bližini cerkev, posvečena sv. Valentinu, ki je zavetnik zaljubljenec. Na vrhu stolpa so za obiskovalce, ne le za zaljubljene, namestili zvon želja. Poleg stolpa imajo planinci manjšo okrepčevalnico in vpisno skrinjico z žigom. Vsako leto imajo sedaj že tradicionalen februarški Valentinov pohod, v marcu na dan žena pa pohod Sto žensk na Žusem.

Levo: Začetek pohoda. Iz vasi Žamerk smo se podali po Grajski učni poti Žusem, ki je dolga 9 km, mimo Aninega vodnjaka, ki smo si ga tudi ogledali (še danes je v njem bogat zaklad), do ruševin gradu Žusem.

Desno: Anin vodnjak z zakladom, v ozadju razvaline gradu Žusem.

Fotografiji: Ciril Doles.

Levo: Vas Žusem, levo cerkev sv. Jakoba, desno cerkev sv. Valentina.
Desno: Napolnjeni z ljubeznijo smo se po ogledu stolpa pred njim tudi fotografirali.
Fotografiji: Ciril Doles.

Pogled z vrha na bližnjo in daljno okolico je res lep. Vidi se na Hrvaško, Madžarsko, v Avstrijo in tudi na Triglav. Tu smo imeli daljši počitek, se okrepčali z malico iz nahrbtnika in napravili skupinsko fotografijo.

Imeli smo krasen sončen dan, zato se nam ni nikamor mudilo. Počivali smo in uživali v toploti sonca. Po prijetnem počitku smo nadaljevali pot v dolino. Steza je bila na nekaterih mestih strma, potekala je po gozdu, travnikih, okrog osamelih domačij in nas pripeljala do kmečkega turizma Žurej oziroma Ječovega, kjer so nas sprejeli gostoljubni domačini in nam postregli z dobro štajersko juho s štruklji, posebnostjo Kozjanskega.

Lastnik nam je predstavil svojo kmetijo in nam povedal, da je bila slednja nekoč pristava gradu Žusem. Grad je bil na skali, kjer ni bilo veliko prostora. Pod njim so imeli le drobnico, kokoši, kakšno kravo, par konjev. Vse ostalo je bilo na Ječovem, kjer je imela graščina velike hleve z živino, s kravami, z nekaj voli in konji. Pristava je imela svoj mlin in grajske ječe – od tu izvira ime Ječovo. Ena izmed teh ječ je še vedno del gospodarskega posloppja in služi kot zelo hladen kletni prostor.

Tu sta bila tudi grajska konjušnica in poštno poslopje. Ječovo je predstavljalo gospodarsko moč grofije, ki na drugi strani ni imela takih pristav, imela pa je veliko vinogradov. Znano je tako imenovano babno vino, ki je baje nekoč zelo pripomoglo k nastajanju novega življenja pri ženskah. Ravno tako naj bi po ljudskemu izročilo na bližnji njivi v teh krajih prvi sadili krompir.

Pohod je potekal v zelo lepem, sončnem, ne preveč vročem vremenu, trajal je slabe štiri ure in je bil zelo dobro načrtovan. Tempo pohoda je bil primeren za vse pohodnike. Vodnik Viki nam je »natrosil«
veliko koristnih informacij in nas pustil, da smo zares uživali kozjansko idilo.

Domov smo se vračali po krožni poti mimo Podčetrтка in Kozjega, skozi Senovo, mimo Sevnice. Polni nove energije, veseli, da smo spoznali še en del naše prelepe Slovenije, smo prišli domov.

Ciril Doles

h) POHOD PO POTI MIRU PO DOBERDOBSKI PLANOTI

Vse se nekoč konča. Tako se tudi naše študijsko leto na UTŽO počasi izteka. Pohodniki smo se v sredo, 9. maja 2018, v zgodnjih jutranjih urah na svoj zadnji pohod v tem letu odpravili z namenom, da se pod budnim očesom vodnika Vikija dobro sprehodimo in istočasno spoznavamo še našo zgodovino iz časa prve svetovne vojne v Posočju.

Pot nas je vodila mimo Ljubljane proti italijanski meji. Po cesti Trst–Benetke smo mimo Tržiča (Monfalcone) krenili do manjšega kraja, imenovanega Sredipolje (Redipuglia). Tam smo obiskali enega najveličastnejših spomenikov prve svetovne vojne – kostnico, odprto leta 1938 na pobočju griča Monte Sei Busi (kota 118), posvečeno padlim v 3. italijanski armadi. Obsijani s soncem smo si ogledali spominski park, kjer na čelu stoji sarkofag komandanta 3. armade, princa Emanuela Filiberta Savojskega, ki je obdan z grobovi petih generalov. Pred njimi se v tleh nahaja 38 tabel z napisi krajev, v katerih so na Krasu med prvo svetovno vojno potekali boji. Za njimi se v grič vzpenja 22 teras s posmrtnimi ostanki 100.187 padlih vojakov. Nasproti kostnice stoji spominski park na Griču sv. Elije, kjer smo se sprehodili mimo razstavljenih topov in orožja iz tistega trpljenja polnega obdobja.

Po prvem postanku nas je pot vodila nazaj proti Gorici. Pri naselju Boneti smo zapustili svoj udoben avtobus in krenili na pot po Gradini – Gradišču. Na začetku se je pot strmo dvignila na sleme, ki ga obraščata borna kraška gmajna in grmičevje. Videli smo veliko goščav ruja, ki jeseni pobočja obarva rdeče. Najprej smo prisopihali do najvišje razgledne točke na 156 m nadmorske višine, ki se imenuje Gradišče in je bila naseljena že v bronasti in nato v rimski dobi. Odprl se nam je lep pogled na presihajoče Doberdobsko jezero, ki nas je spremljal ves čas pohoda po grebenu. Spustili smo se do obnovljene koče italijanskih plezalcev, imenovane CADORNA, ki ime nosi po generalu Cadorna. Ta je imel v njej med prvo svetovno vojno svoj štab italijanskega poveljstva.

Levo: Pred veličastnim spomenikom smo se potomci »poražencev« v 1. svetovni vojni tudi fotografirali. Fotografija: C. Doles.

Desno: Pogled s počivališča pred kočjo Cadorna na presihajoče Doberdobsko jezero, ki je bilo v času pohoda skoraj popolnoma suho. Fotografija: A. Jurca.

Pot nas je ves čas vodila med ostanki jarkov in utrdb, ki so bili del soške fronte. Tudi geoloških kraških pojavov, kot so žlebiči, je bilo povsod okoli nas veliko. Po približno dveh kilometrih prijetne hoje na kar prevročem soncu smo prišli v zapuščen kamnolom. Tam smo se utrujeni posedli pred obnovljen sprejemni center Gradina, ki je bil uradno sicer zaprt, a prijazna skrbnika centra sta nam vseeno postregla s hladnim pivom in tudi kavico in sladoled se je dalo kupiti. Na kozarcih za pijačo se je nahajala slika ježka, in sicer beloprsega ježka, ki v teh krajih živi najbolj zahodno v Evropi.

Okrepčani smo pot nadaljevali v dolino proti vasi Doberdob, ki je bila v letu 1915 popolnoma porušena. Na vaškem trgu se nahaja cerkev sv. Martina, nasproti pa stoji slovenska osnovna in nižja srednja šola, imenovana po Prežihovem Vorancu. V slovenskem jeziku smo poklepetali z nekaj prijaznimi šolarkami in h kipu pisatelja Voranca položili šopek nageljnov in solzic. Ob šoli se nahaja še spomenik triinsedemdesetih padlih slovenskih partizanov iz teh krajev, na njem pa je znan refren iz ponarodele pesmi »Oj, Doberdob, oj, Doberdob, slovenskih fantov grob«. Tudi tu smo se vojnim žrtvam poklonili s šopkom nageljnov.

Sledil je prijetnejši in že kar potreben obisk kmečkega turizma Kovač v vasi. Tu sta nam stregla vrla slovenska fanta, brata, ki sta lastnika gostilne. Pripravili so nam odličen domač kruh in joto, ki smo jo pridno zalivali z domačim teranom. Sledili sta še obdaritev enajstih pohodnikov, ki so se udeležili vseh pohodov v tem študijskem letu, in žalostna novica, da je bil to naš zadnji pohod pod izredno kvalitetnim vodstvom vodnika Vikija. Njemu in njegovi ženi smo izjemno hvaležni za ves čas, trud in znanje, ki sta nam ga predajala na vedno zasedenih pohodih. Pa saj se bomo še videvali na delavnicah UTŽO in mogoče tudi na kakšnem izletu ali pohodu.

Pa srečno do naslednjega študijskega leta!

Katarina Rman

6.16 RAČUNALNIŠKI KROŽEK – ZAČETNI

Cvetka Grmovšek

Dedki in babice se učijo računalništva

*Ko prvič v šolo smo hodili, smo otroci še bili.
Zdaj v poznih zrelih letih pa smo spet nazaj prišli.
Na univerzo dedkov, babic zdaj mi hodimo,
novo znanje osvajamo.*

*Včasih miško smo lovili, če v hišo je prišla,
zdaj drugačno miško mi preganjamo.
Po ekranu hitro šviga, noče vedno ubogati.
A začeli smo jo že krotiti, nič več nam tuja ni.*

*Računalnik zdaj ni več deveto čudo, saj ga že uporabljamo.
Na internetu vse izvemo, kar nas zanima
in tudi kar nas ne.
Pisem več ne nosimo na pošto,
kar po Gmailu jih pošiljamo.*

Zadnjo sredo v novembru 2017 se je pričel 30-urni začetni računalniški krožek. Udeležilo se ga je 14 znanja željnih upokojencev, večina brez vsakršnega znanja o delu z računalnikom.

Naša mentorica, Silvija Fortuna, je bila z nami zelo potrpežljiva in nam je vse razlagala toliko časa, dokler nismo vsi razumeli. Zato smo prihajali z veseljem. Po koncu pouka je vedno kdo ostal, da mu je še enkrat razložila tisto, česar ni dobro razumel.

Kar veliko nas je uspela naučiti. Znamo kaj poiskati na internetu in tudi shraniti v mapo. Najzanimivejša pa je elektronska pošta: prejeto znamo prebrati in nanj tudi odgovoriti. Seveda smo se učili še več, na primer oblikovati slike, shranjene z interneta.

Ker se da v 30 šolskih urah osvojiti le najosnovnejše znanje, pa upamo, da se jeseni spet dobimo, seveda s svojo mentorico Silvijo.

Cvetka Grmovšek

6.17 RAČUNALNIŠKI KROŽEK – NADALJEVALNI

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Nadaljevalni računalniški krožek je namenjen vsakomur, ki si želi odpreti nove možnosti, si olajšati življenje, razširiti svoja obzorja in ostati v toku modernega časa. Primeren je za začetnike in za bolj vešče, saj tu osvežujemo osnovna znanja, utrjujemo ključne veščine in si preko spoznavanja uporabe informacijske tehnologije pridobivamo nova znanja.

Veliko nas je starih znancev, ki vsakič znova krožek izkoristimo tudi za prijetno druženje in pogovor o tem, koliko smo od zadnjega srečanja napredovali (in koliko pozabili). Vedno se razveselimo tudi novih obrazov. V letošnjem študijskem letu se nas je zbralo petnajst.

Širjenje, obnavljanje in posodobitev računalniških spretnosti nas miselno bogatijo, nam širijo obzorje in na najboljši način izboljšajo kakovost našega življenja.

Še nekaj misli naših članov:

Veronika Gričar: »Je nov medij, ki ga v času mojega odrasčanja ni bilo, je sodobno okno v svet – na doseg miške so vsi podatki, čeprav vsemu ni verjeti – in je možnost, da se razširi krog prijateljev in se stkejo nove vezi.«

Vida Povšič: »Izpopolnjevanje računalniškega znanja je zame izjemno zanimivo in koristno, neizčrpne možnosti uporabe računalnika pa so vedno nov izziv, zato z veseljem prihajam na tečaj, ki ga vodi prijetna in potrpežljiva mentorica Martina.«

Leopoldina Rebernik: »Tečaj zelo rada obiskujem, naučila sem se veliko, predavateljica se potruji in razloži tudi manj veščim uporabe računalnika.«

Anica Velkavrh: »Za tečaj računalništva sem se odločila zato, da bi pridobila nova znanja na področju informatike, ki jih do sedaj nisem imela.«

Nuša Marolt: »Pred seboj imamo vedno manj časa in več ko se naučimo, lažje živimo, saj je življenje eno samo učenje. Znanje je ena redkih vrednot, ki se z leti veča. Če se posvečaš učenju, razgibavaš možgane, bogatiš samega sebe in s tem rasteš. Za nas, starejše, je računalniška pismenost še kako pomembna, brez nje se s svojimi vnuki skoraj ne bi mogli več 'pogovarjati'. Potem pa nastajajo taki vici: Pride vnuk na obisk k babici in jo vpraša: 'Babi, a imaš Wi-Fi?' – 'Ne, nimam. Tisto boš jedel, kar sem ti skuhala.'«

Bojan Beltram: »Skoraj trideset let je že, odkar sem se v službi prvič srečal z računalnikom, vendar sem do te »novotarije« čutil kar nekakšen odpor. Naučil sem se toliko, kolikor sem nujno potreboval pri delu. S časom je razvoj dobil neslutene razsežnosti in mu nisem dovolj sledil. No, preko CIK se je ponudila možnost za dodatno izobraževanje. Tečaja se udeležuje kar večja skupina prijetnih, znanja željnih ljudi, ki našo učiteljico Tino kdaj pocukajo za rokav in ji postavljajo različna vprašanja. Tina nam z dobro voljo ugodí, obenem pa se zna tudi pošaliti, tako da se bom drugo leto, če bo le možno, tečaja ponovno udeležil.«

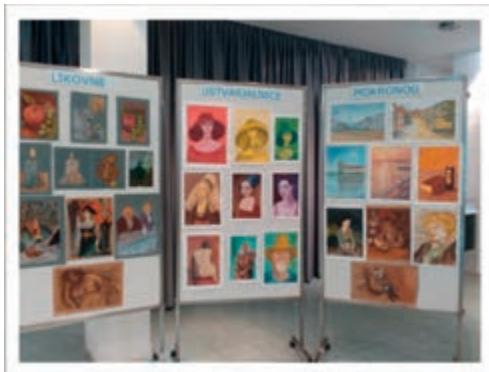
Amalija Skol: »Človek se uči vse življenje. Veselim se vsake ure učenja, saj utrdim staro znanje in ga nadgradim z novim.«

Majda Miklič: »Na računalniškem krožku mi je zelo všeč, ker vedno izvem nekaj novega. Mogoče je res novo, mogoče je pa samo obnovljeno. Učiteljica je super, sošolci pa tudi, saj se nimamo časa pogovarjati.«

Dragica Grubiša: »Danes nam fizično ni več treba na banko ali v trgovino. Vse pride k nam. In to ob uri, ki si jo izberemo sami. Časi se spreminjajo. Pregovor pravi, da starega psa ne moreš naučiti novih trikov. Danes to ne velja več. Ne samo da se vsak lahko priuči dela z računalnikom; ko se z njim enkrat zbližaš, brez njega skorajda ne moreš več. Na srečo pa na prvem mestu ostajajo klasične vrednote. Nobena elektronska čestitka ali SMS ne more odtehtati voščilnice v poštnem nabiralniku, sploh pa ne osebnega stika. Naj tako tudi ostane. Poudarek naj bo na naših resničnih željah in potrebah, ne na prilagajanju tehnološkim novostim za vsako ceno.«

Dragica Grubiša

6.18 LIKOVNE USTVARJALNICE MOKRONOG

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

V tem študijskem letu so bili na srečanjih ljubiteljev likovne umetnosti v ospredju delo in razmišljanja o osnovah portretiranja in slikanja človeških figur ter posameznih delov človeškega telesa. Udeleženci delavnic smo se z likovnimi nalogami spopadli ob uporabi različnih vrst pastelnih barvic na različnih podlagah in v različnih kombinacijah ter tudi z drugimi tehnikami slikanja. Vse ure naših srečanj na sedežu DU Mokronog - Trebelno so nam hitro minevale. Novi izzivi uporabe materialov za delo so nas gnali k dokončanju izdelkov, do tiste faze, ko so bili izdelki postavljeni na ogled skupini in so se udeleženci delavnice začeli pogovarjati o njihovi popolnosti ter jih analitično ocenjevali. Časa za druženje in slikanje na drugih lokacijah zaradi prevelike zaposlenosti članov skupine nismo našli.

Na začetku so k skupini pristopili tudi novi člani. Nekaterim zdravstvene težave niso dovoljevale redne udeležbe na krožku. Upamo, da se bodo do jeseni, ko bomo s krožkom ponovno pričeli, vse stvari uredile. Za vodenje krožka, za potrpežljivost s člani pri ustvarjanju in za postavitev razstave naših izdelkov v dvorani STIK v Trebnjem ob 20. obletnici ustanovitve UTŽO Trebnje se svoji mentorici, Ani Cajnko, lepo zahvaljujemo.

Milica Korošec

6.19 ROČNA DELA MIRNA

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Krožek deluje v prostoru DU Mirna, ki je zelo prijeten, dovolj velik, skratka: v njem se dobro počutimo. Ker nimamo mentorice, navdih za najrazličnejša dela prihaja iz lastnih idej ali pa se poslužujemo raznih revij, kot je na primer Unikat.

Z veseljem se srečujemo enkrat tedensko – ob četrtnih – od oktobra do aprila. Poleg dela poskrbimo tudi za zabavnejši del – praznovanje rojstnih dni ali obeležitev praznikov, ki so v tem obdobju.

Z druženjem nameravamo nadaljevati tudi v bodoče, če nam bo le zdravje naklonjeno.

Marijana Povšič

6.20 AEROBIKA MIRNA

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Rekreacija, ki jo izvajamo enkrat tedensko v telovadnici OŠ Mirna, nam ne pomeni samo telesnega razgibavanja, ampak tudi sproščanje, druženje in razvedrilo. Vaje so primerne naši starosti, saj si pošteno razgibamo vse dele telesa. Pohvala naše mentorice, Darje Krivec, pripomore k še dodatnemu elanu pri izvajanju vaj. Če nam bo dopuščalo zdravje in če bo prisotna volja, bomo z rekreacijo nadaljevale tudi v sezoni 2018/2019.

Marijana Povšič

6.21 USTVARJALNI KROŽEK ŠENTRUPERT

Uporabnost lesenih sponk za perilo.
Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Prvo srečanje v študijskem letu 2017/2018 smo imele takoj na začetku oktobra. Ob sproščenem pogovoru smo pripravile program dela in zbrale ideje za medgeneracijsko povezovanje. Kar petkrat smo letos obiskale otroke v šoli in vrtcu na Mirni in v Šentrupertu. Med otroki smo se počutile čudovito. Njihova ustvarjalnost, prisrčnost in neposrednost nam vlivajo moč in energijo in rade se odzovemo na vabilo za obisk najmlajših. Jesenski šopki iz javorjevih listov, okraske za novo leto, svečniki in cvetje iz krep papirja za pozdrav pomladi so bili čudoviti. Kar pomladimo se med najmlajšimi, zato bomo povabilo za druženje z otroki tudi v letu 2018/2019 z veseljem sprejele.

Tudi ostala srečanja so potekala v ustvarjalnem vzdušju, delavno in sproščeno. Obvezna kavica, kaj sladkega in delovne energije je bilo dovolj za vse dopoldne. Ustvarile smo veliko lepih in zanimivih izdelkov.

Izdelke preteklih let smo razstavile na razstavi ob začetku študijskega leta UTŽO pa seveda tudi na skupni razstavi vseh krožkov ob 20-letnici UTŽO Trebnje.

Že pri pripravi programa smo upoštevale pomembne praznike in tako izdelovale voščilnice, dekoracijo za advent, novo leto in veliko noč. Pozabile nismo niti na izdelke za obdaritev najbližjih; pridno smo sodelovale tudi pri izdelavi izdelkov za obdaritev jubilarcev UTŽO.

Vse se veselimo srede, ko se dobimo, in nikoli nam ni dolgčas. Tri šolske ure prehitro minejo, zato je treba izdelek včasih dokončati doma ali pa na naslednjem srečanju. Tako, kot smo študijsko delo začele, smo ga tudi zaključile – v prijetnem »klepetalnem« vzdušju ob načrtovanju srečanj za prihodnje leto.

članice krožka in mentorica Silva

6.22 ZGODOVINA UMETNOSTI SKOZI ČAS

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Vsebina srečanj enajstih članov krožka je bila v študijskem letu 2017/2018 zelo bogata. Leto smo zaključili s strokovno ekskurzijo v Ljubljano. V Sloveniji je bilo leto 2017 posvečeno predstavitvi del arhitekta Jožeta Plečnika: na predavanjih smo se bolj poglobljeno seznanili z njegovim življenjem in delom. Naša mentorica, kustosinja Andrejka Vabič Nose, je sestavila zelo zanimiv program. Razdeljen je bil na naslednja poglavja: uvodno srečanje, dan odprtih vrat Galerije likovnih samorastnikov Trebnje (GLST), vodstvo po začasni razstavi, rojstvo nadrealizma, Grk v Španiji, Plečnik (1, 2, 3) in strokovna ekskurzija v Ljubljano z ogledi.

Uvodno srečanje je bilo namenjeno seznanjanju s programom in z vsebino dela. Na dnevu odprtih vrat smo si ogledali novo postavitev del, ki jih hrani Galerija likovnih samorastnikov Trebnje, obenem nam je bil predstavljen tudi novi katalog. Vodstvo po razstavi z naslovom Na+ključ+je štirih zgodb se je odvijalo v decembru in nam dalo vpogled v bogat izbor del GLST. Seznanili smo se tudi s predhodniki nadrealizma. V poglavju Grk v Španiji

smo srečali starejše slikarje in spoznali, kakšen vpliv so imeli na slikarje poznega 19. in zgodnjega 20. stoletja.

Več naših srečanj je bilo namenjenih arhitektu Jožetu Plečniku:

1. 2017, leto arhitekta Jožeta Plečnika
2. dela Jožeta Plečnika v tujini, na Dunaju, v Pragi
3. dela Jožeta Plečnika v Ljubljani, v Sloveniji

Na predavanjih smo veliko izvedeli o načinu Plečnikovega dela, o njegovem pristopu k izdelavi načrtov, o uporabi različnih materialov in končno o sami izvedbi načrtovanega. V svoja dela je Plečnik zelo dobro vključeval domače materiale in različne mojstre.

Še danes si lahko ogledamo njegove mojstrovine doma in v tujini. Na Dunaju, kjer se je šolal, so še vedno njegove zanimive stvaritve, še več pa jih je v Pragi, kjer je najpomembnejša prenova praškega gradu. Poleg Ljubljane je nekaj njegovih del tudi v drugih krajih v Sloveniji, če se spomnimo samo znamenite cerkve v Bogojini.

Na strokovni ekskurziji v Ljubljani nas je bilo deset. Zelo smo bile zadovoljne z njeno vsebinsko pripravo, ki jo je zasnovala kustosinja Andrejka. V celodnevno ekskurzijo so bili vključeni ogledi:

- Župnijske cerkve sv. Mihaela v Črni vasi na Barju;
- Plečnikove Ljubljane: Križank, NUK, nabrežja Ljubljanice, Tromostovja, tržnice;
- Plečnikove rojstne hiše;
- pokopališča Žale s Plečnikovim grobom.

Vodnica Maja Kos je naše védenje obogatila z mnogimi podatki. Tudi vodniki v Ljubljani so na zanimiv način predstavili arhitekta Jožeta Plečnika, ki ga zdaj še bolj občudujemo. Lahko smo ponosni, da nam je zapustil bogato dediščino, ki jo hodijo občudovat tudi tujci.

Veronika Gričar

7. POPOTNE MALHE

V letošnjem študijskem letu so bile organizirane štiri Popotne malhe, in sicer:

- Na obisku pri pračloveku – Razkrižje (24. 10. 2017)
- Hiša žive kulturne dediščine – Šmarješke Toplice (28. 11. 2017)
- Celje (20. 2. 2018)
- Babno polje (17. 4. 2018)

7.1 NA OBISKU PRI PRAČLOVEKU (RAZKRIŽJE)

Naša prva Popotna malha v študijskem letu 2017/2018 nas je vodila v Prlekijo, pokrajino, ki leži v severovzhodni Sloveniji, med Slovenskimi goricami in reko Muro, ime pa je dobila po znamenitem prleškem narečju. Nas cilj je bilo Razkrižje, ena najmanjših slovenskih občin. Če Prlekijo poznamo po Franu Miklošiču, dr. Antonu Trstenjaku, Razkrižje poznamo po sestri Vidi Žabot, po ponosni slovenski drži ob »uporu«¹ proti verouku v hrvaškem jeziku, po begunskem valu, arbitražnem sporazumu in seveda velikem napredku, ki ga je občina dosegla od ustanovitve do danes.

Hladno jutro nas je pozdravljalo na postajališčih, kjer je ustavljal naš manjši avtobus, saj nas je na pot odšlo le 14. Vendar so nas že na poti proti Celju pozdravili prvi sončni žarki in nas spremljali na celotni poti potepanja. Naša vodnica, gospa Maja Kos, nam je že med vožnjo povedala veliko zanimivega o krajih, kamor nas je vodila pot.

V Razkrižju smo se najprej ustavili pred občinsko stavbo, kjer so nam lokalni pridelovalci ponudili in predstavili svoje dobrate, nato pa nas je sprejel župan, gospod Stanko Ivanušič. V sliki in besedi nam je slikovito orisal vse uspehe male občine, prikazal njen razvoj pa tudi črno plat arbitražnega sporazuma.

Z lokalnim vodičem smo se nato podali po Razkrižju in se najprej ustavili v poznobaročni romarski cerkvi sv. Janeza Nepomuka, kjer nas je sprejel župnik. Cerkev za domačine in širšo javnost predstavlja tudi simbol dolgoletnih prizadevanj za materni jezik. Čeprav je Razkrižje na slovenski strani, je to področje spadalo pod zagrebško nadškofijo. Le-ta pa pri bogoslužju ni dovolila slovenskega jezika, tudi otroci so verouk imeli v hrvaškem jeziku. Na željo staršev je otroke v slovenskem jeziku začela poučevati sestra Vida Žabot. Zaradi nasprotovanja hrvaške strani je slovenščina uradni jezik v tej cerkvi postala šele leta 1994.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

Obisk prazgodovinske naselbine Gradišče na Šafarskem s prikazom življenja izpred 5500 let je bil posebno doživetje. Rekonstrukcija prave prazgodovinske vasi je zgrajena na mestu arheoloških izkopavanj.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

Prazgodovinska družina nam je prikazala življenje tedanjih prebivalcev, njihovo prehranjevanje, obdelavo zemlje s kamnitim ralom, izdelovanje kamnitega orodja ... V prapeči so nam spekli kruh in na ognju ocvrli ribo ter nas pogostili. V prikaz so se vključili tudi naši člani in tako popestrili prazgodovinsko dogajanje.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

V njihovi družbi smo se počutili prijetno, vendar nas je čakalo še veliko zanimivega, zato smo prazgodovinsko družino morali zapustiti. Obiskali smo majhno družinsko oljarno, obrat za pridelavo bučnega olja družine Zanjkovič na Gibini. Ko spoznaš družino, začutiš trdoživost prebivalcev ob slovensko-hrvaški meji, ki si s svojim trdim delom, z upornostjo in iznajdljivostjo, življenje znajo urediti tako, da od svojega lastnega dela družina lahko primerno živi. Ob predstavitvi nastanka in delovanja oljarne smo pokusili bučno olje s kruhom, bučna semena in domače rdeče vino.

Po ogledu kmetije smo se odpravili k znamenitemu zdravilnemu Ivanovemu izviru, znanemu že iz davnih časov. Legenda pravi, da se je v njem slepa deklica umila in spregledala. Zato je Razkrižje tudi romarski kraj. Ob Ivanovem izviru vsako leto ob božiču pripravijo žive jaslice.

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Bilo je že pozno popoldne in morali smo zapustiti Razkrižje, kraj, kjer čutiš, kako so ljudje povezani in pripravljeni veliko narediti za svoj kraj.

Silva Mežnar

7.2 HIŠA ŽIVE KULTURNE DEDIŠČINE (ŠMARJEŠKE TOPLICE)

V torek, 28. novembra 2017, se nas je 31 članov UTŽO Trebnje z avtobusom odpravilo na strokovno ekskurzijo v Občino Šmarješke Toplice, kjer domujeta obilje vodnih virov in bogata dediščina narave, kulture in izročila.

Najprej smo se ustavili v Klevevžu, ki ga je omenjal že Janez Vajkard Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske. Potok Radulja, ki izvira na skrajnem severozahodu Debenškega hribovja, v srednjem toku ustvarja prebojno sotesko z manjšimi slapiči. Soteska poteka med Homskim hribom in nekdanjim grajskim gričem, na katerem so ostanki gradu Klevevž, nemško Klingenfels (zveneca skala). Radulja se na dnu soteske umiri v manjšem zajetju, ki je služilo nekdanjemu grajskemu mlinu. Ob vznožju zadnjega slapu je na levem bregu potoka bazen, v katerem se zbira voda izvira Klevevška toplica, ki na dan priteče s temperaturo 24,8 °C. Na nasprotni strani se v ostenju pod gradom nahajata vhoda v Zgornjo in Spodnjo Klevevško jamo, kjer so bile odkrite endemične podzemske živali.

Pot nas je peljala v vas Bela Cerkev, ki je ime dobila po beli zidani cerkvi, ki se je v preteklosti razlikovala od ostale, lesene vaške arhitekture. Poznobaročna Župnijska cerkev sv. Andreja stoji na najvišji točki naselja, na mestu predhodne srednjeveške cerkve, prvič omenjene že leta 1283. Pod njo se nahaja nekdanja osnovna šola (1860–1970), sedaj preurejena v medgeneracijski interpretacijski center dediščine, imenovan HIŠA ŽIVE DEDIŠČINE – iz narave in preteklosti za prihodnost. Simbol hiše predstavlja bronast obesek izpred 2000 let s pomembnim sporočilom za današnji čas. Hiša obsega štiri nadstropja in je razdeljena na naslednje prostore: Zwittrovo dvorano, vinski laboratorij, trgovino s spominki, Sobo žive dediščine, Deželo arheologije, prostor začasne razstave, Škratovo sobo in Sobo naših prednikov. Hiša žive dediščine v Beli Cerkvi ponuja predstavitev življenja v Občini Šmarješke Toplice v preteklosti in sedanjosti, in sicer preko stalnih in občasnih razstav ter različnih drugih dejavnosti. V Zwittrovi dvorani, ki nosi ime po zgodovinarju Franu Zwitteru, rojenem v Beli Cerkvi, smo si ogledali predstavitveni film Občine Šmarješke Toplice.

Ob vodenem ogledu smo spoznali pestro preteklost območja Bele Cerkve in živahen utrip, ki ga medsebojno povezani in zelo aktivni domačini živijo danes. Posebej dejavno je tukajšnje društvo podeželskih žena.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

Pot nas je nato peljala še v Krkine terme. V avli hotela smo popili kavico in se okrepčali za nadaljnje ogledе, saj nas je že čakala vodička. Termalna voda je med najpomembnejšimi naravnimi vrednotami območja Šmarjeških Toplic, ki zdraviliško dejavnost razvijajo od leta 1792 dalje. Prvotno so se Šmarješke toplice imenovalе Jezerske toplice: temperatura zdravilnega vrelca je 34 stopinj Celzija. Leta 1956 so toplice kot zdravilišče postale zdravstvena ustanova, leta 1973 so se skupaj z zdraviliščem Dolenjske Toplice vključile v skupino tovarne zdravil Krka. Danes so Terme Šmarješke Toplice specializirane za rehabilitacijo bolezni srca, ožilja in poškodb gibalnega sistema.

Z vodičko smo se sprehodili po zdraviliškem parku, ogledali smo si drevesni park, ki se razprostira na približno treh hektarjih, v njem pa raste devetdeset različnih drevesnih in grmovnih vrst ter živi več vrst ptic. Pomembni znamenitosti parka sta vodnjak s kipom ženske in indijski ali sveti lotos v jezercu, ki s svojimi rožnatimi cvetovi navdušuje obiskovalce od blizu in daleč. Zdraviliški park je tudi prizorišče rekreativnih, kulturnih in družabnih dogodkov v kraju.

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

Milica Korošec

7.3 CELJE

Kljub slabim vremenskim obetom se nas je le zbralo sedemnajst navdušencev in Popotno malho nam je uspelo izpeljati po programu. Cel dan je rahlo naletaval sneg, a to nas ni oviralo: nežne snežinke so naredile pravo zimsko kuliso.

Voznica minibusa nas je varno vozila. Ob živahnem klepetu je vožnja po Mirnski dolini in potem ob Savi in Savinji hitro minila. Kavica v Tremerjah se je prilegla, saj nas je čakalo kar nekaj napornih ur. Napornih zato, ker smo bili vseskozi na nogah, brez počitka.

Naše raziskovanje tretjega največjega slovenskega mesta, Celja, se je pričelo na Starem gradu, največjem gradu pri nas (po zadnjih merjenjih naj bi bil največji sicer grad Grad). Lokalna vodička nam je predstavila zgodovino gradu, ob tem pa seveda tudi delček zgodovine najpomembnejše plemiške rodbine poznega srednjega veka na Slovenskem – grofov Celjskih. Najbolj ganljiva je prelepa ljubezenska zgodba o Frideriku II. in Veroniki Deseniški, v kateri je navdih menda dobil tudi Shakespeare. Grad je ohranil svoj prvotni obseg, ker so ga grofje za bivanje uporabljali le kratek čas, pozneje je služil v vojaške namene. Svojo pomembnost so grofje Celjski izkazovali s Knežjim dvorom v mestu. Grad ni bil vzdrževan, uporabljali so ga celo za kamnolom: marsikatera hiša v Celju ima temelje iz grajskih zidov. Danes je grad lepo obnovljen, poleti gosti številne kulturne prireditve. Z razgledne ploščadi je lep razgled na mesto z reko Savinjo, ob lepem vremenu pa tudi na Kamniške Alpe, kozjanske griče, Sljeme. Mi nismo imeli te sreče (uživali smo v zimski idili), smo se pa nasmejali ob zgodbi, da je tu snemala film La Toya. Ozadje je bilo vsekakor zanimivo.

Z gradu nas je avtobus zapeljal v mesto, kjer smo se peš podali po starem mestnem jedru. Najprej smo se srečali z znamenito popotnico Almo Karlin, upodobljeno v obliki kipa. Rokovanje z njo naj bi prinašalo srečo na prihodnjih potovanjih.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

Mesto je res lepo obnovljeno, pravi užitek se je sprehajati po ulicah in trgih ter občudovati bogato arhitekturo, zgodovino, umetnost. Deležni smo bili izčrpne razlage lokalne vodičke, prav nič suhoparne, saj je pripoved začinila s pikantnimi zgodbami.

Željni znanja, prav nič utrujeni, čeprav smo že tri ure občudovali bogato zgodovino mesta, smo se podali še v Pokrajinski muzej Celje v Knežjem dvoru. V kleti in pod grajskim dvoriščem se in-situ (na mestu najdbe) razteza ogromno razstavišče ostankov antične Celeje – mesto pod mestom. Navdušili so nas monumentalni objekti, stari več kot 2000 let. Zelo dobro sta ohranjena tlakovana mestna ulica in obzidje s stolpoma zahodnih mestnih vrat. Kar vživelimo smo se v preteklost.

V prvem nadstropju smo se na stalni razstavi zopet srečali s celjskimi grofi. Spoznali smo vso zgodovino te pomembne rodbine, od svobodnih gospodov Žovneških, do zadnjega, Ulrika II. Dvorec grofov Celjskih je bil poleg Trsta edini kraj, kamor so segali evropski kulturni in umetniški tokovi. Res bogata zgodovina.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

Za »posladek« smo si v celjski grofiji ogledali še Celjski strop, edinstveno znamenitost v Evropi iz 17. stoletja. Strop sestavlja enajst polj, poslikanih s tempera barvami na platno. Osrednji motiv je prvi primer baročnega iluzionizma na Slovenskem.

Slika je napadla plesen – upajmo, da se bo našel denar za ohranitev te edinstvene umetnine.

Polni vtisov in prijetno utrujeni smo se poslovili od prijaznih vodičev in se odpeljali proti domu. Kultura nas je tudi nahranila, saj nihče ni želel na pijačo ali kosilo.

Ostalo je še veliko zanimivosti in muzejskih zbirk, ki jih nismo videli, a jih je vredno obiskati.

Pohvala vodički Maji Kos, ki je pripravila in organizirala odličen program.

Bila sem res prijetno presenečena, kaj vse ima Celje pokazati, kako dobro mesto skrbi za svojo dediščino. Priporočilo vsem: obiščite Celje, ne bo vam žal.

Olga Pust

7.4 BABNO POLJE

Na zaključno Popotno malho smo se tokrat odpravili v Loško in Osilniško dolino, v sosednji deželi Martina Krpana in Petra Klepca.

Po ustaljeni poti iz Trebnjega preko Šentlovrenca smo se najprej pripeljali do Velikih Lašč in domačije Primoža Trubarja, kjer smo spili jutranjo kavo in si nabrali moči za celodnevno potepanje. Naslednji postanek je bil pri Križni jami, eni najlepših vodnih kraških jam na svetu in tretji najdaljši kraški jami na Slovenskem. V edini naravno ohranjeni turistični jami pri nas so raziskovalci med drugim odkrili bogata najdišča kosti izumrlih jamskih medvedov, arheološke najdbe, čudovite kapniške tvorbe, sifone, 47 podzemnih jezer s sigastimi pregradami, 45 podzemnih živalskih vrst ... Pred vstopom v ta podzemni biser so nas jamski vodniki opremili s svetilkami in s škornji za udoben in varen korak.

Iz temne jame, ki smo jo prehodili s pomočjo naglavnih lučk, smo se nato odpravili do belega Gradu Snežnik, v katerem so uspeli ohraniti pristno grajsko pohištvo in drugo notranjo opremo iz 19. stoletja. Po res lepo ohranjenem gradu nas je popeljala vodička. Po ogledu sta sledila še skupinsko fotografiranje in malica.

Na poti do Čabarja na Hrvaškem smo se ustavili še v Babnem Polju, najhladnejšem naseljenem kraju v Sloveniji. Po prečkanju meje med Slovenijo in Hrvaško je sledil ogled Čabarja, ki mu pravijo tudi srce Gorskega kotarja. Kraj krasijo širni gozdovi, izviri in čista narava, dvorec Petra Zrinjskega, grobnice, muzejske in galerijske zbirke. Pri cerkvi sv. Antona Padovanskega smo preizkusili energijske točke, ki so na večino tudi vplivale (čutili smo »mravljince« po telesu). Ko smo se napolnili z novo energijo, smo se odpravili nazaj v Slovenijo, v deželo Petra Klepca. V obmejni Osilnici smo si privoščili kosilo in se nato z avtobusom podali še na voden ogled po kraju.

V večernih urah smo se polni vtisov vrnili z zaključka študijskega leta.

Levo: Pred vhomom v Križno jamo.

Desno: Skupinska slika.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

8. DRUGE AKTIVNOSTI

8.1 PREDNOVOLETNI SEJEM

V decembru smo tudi letos pripravili prednovoletni bazar oziroma sejem, tokrat v Mercator centru Trebnje. Verižice, zapestnice, voščilnice in drugi čudoviti izdelki naših ustvarjalk Majde in Jelene so privabili poglede nekaj ljudi, vendar žal ne toliko, kot bi si jih zaslužili.

Tudi klekljarski izdelki, nastali pod natančnimi rokami Martine in Emilije, so bili občudovani, lastnika pa žal niso menjali.

Svojo ustvarjalnost je pokazal tudi krožek kaligrafije. Milica je prikazala tehniko posnemanja starih pisav, ki vabilom in čestitkam dajejo poseben čar in lepoto.

Da je bilo vse skupaj bolj veselo, so zaplesale tudi članice plesne skupine Mavrica.

Novoletni bazar. Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

8.2 POČASTILI SMO ...

Tudi letos smo počastili slovenski kulturni praznik, 8. februar, in mednarodni dan žena, 8. marec. Gospod Jože Zupan je poskrbel, da smo torkova dopoldneva preživeli s pomembnima gostoma.

a) OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Letošnjega gosta ob slovenskem kulturnem prazniku ni bilo treba posebej predstavljati, saj ga vsi prav dobro poznamo. Je avtor pravljic za otroke, del za odrasle, je pisec in režiser spevoiger, ki so gostovale tudi v tujini, je režiser predstav za odrasle, dirigent različnim pevskim zborom, glasbenik z dušo, kulturnik ... in predvsem čudovit človek, dobitnik številnih priznanj. To je gospod Stane Peček.

In kot se ob takem prazniku spodobi, smo pripravili tudi kratek kulturni program. Predstavili so se otroci iz Vrtca Mavrica Trebnje. S svojim prijetnim nastopom so vsem nam polepšali dan.

Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

b) OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENA in MATERINSKEM DNEVU

Tudi gosta srečanja ob mednarodnem dnevu žena dobro poznamo. Srečujemo ga na invalidskem vozičku, vedno nasmejanega, dobre volje in pripravljenega na pogovor.

Življenjsko pot gospoda Jožeta Okorna je pri dvajsetih letih zaznamovala operacija hrbtenice, po kateri je ostal paraplegik. Ni bilo lahko, pa vendar je tako življenje sprejel in smisel našel v športu. Je prvi slovenski športnik s paraolimpijsko medaljo, celo z dvema. Vseskozi je aktiven na različnih področjih, že vrsto let pa opravlja tudi delo predsednika Društva paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja.

V kulturnem programu se je predstavila naša glasbena skupina Brenkice, vsi prisotni pa so dobili prigrizno darilce, delo članic Ustvarjalnega krožka Mirna.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

c) ZAKLJUČEK KOLEDARSKEGA LETA

Tudi člani UTŽO smo se poslovili od starega leta. Sprejeli so nas v Domu starejših občanov Trebnje, kjer smo letu, ki se je poslavljalo, postavili piko na i. V kulturnem programu so nastopili otroci iz Vrtca Mavrica Trebnje, otroci iz OŠ Mirna, glasbena skupina UTŽO Brenkice ter glasbeniki folklorne skupine Nasmeh.

Leto 2017 si bo še posebej zapomnilo 31 naših članov, saj so v knjigi življenja obrnili še en list, praznovali so pomemben osebni jubilej: 80, 70, 60 ali 50 let. Ena članica je praznovala 50 let, dva člana in trinajst članic je praznovalo 60 let, dvanajst članic 70 let, tri članice pa so dopolnile 80 let. Zaželeli smo jim veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva ter jih obdarili z darili, ki so jih naredile članice Ustvarjalnega krožka Šentrupert.

Prednovoletno srečanje. Vir fotografije: arhiv CIK Trebnje.

9. PROGRAM ZA ŠTUDIJSKO LETO 2018/2019

V študijskem letu 2018/2019 bomo delovali po urniku, sprejetem na upravnem odboru. Ob torkih se bomo srečevali na delavnicah v prostorih CIK Trebnje, in sicer od 9.00 do 11.00. Poslušali bomo zanimive teme z že znanih področij:

- splošne teme,
- potopisna razvajanja,
- socialno-zdravstvene teme.

En torek v mesecu bo namenjen Popotni malhi, ki bo strokovna ekskurzija z manj hoje in več ogledi znamenitosti po Sloveniji. Potrudili se bomo, da bodo izbrane poti zanimive in cenovno sprejemljive. Večje ko bo število zainteresiranih potnikov, manjši bo strošek na posameznika.

Iz bogate ponudbe krožkov in krajših delavnic bodo člani lahko izbrali dejavnost, ki jih najbolj zanima. Že ustaljeni krožki bodo nadaljevali s svojim delovanjem. Razpored aktivnosti po krožkih bomo objavili na spletni strani UTŽO Trebnje, udeležence bomo obveščali na torkovih delavnicah ipd. Vse, ki vas zanimajo dejavnosti v krožkih, vabimo k vpisu, saj je pri nekaterih skupinah število udeležencev omejeno.

Nekaj predlogov ponujamo tu, veseli pa bomo tudi vaših pobud in želja.

1. TUJI JEZIKI:

- angleščina – začetni
- angleščina – nadaljevalni IV, VI, VIII
- nemščina – začetni
- nemščina – nadaljevalni
- španščina – nadaljevalni

2. ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU:

- plesne skupine Nasmeh, Ajda, Mavrica
- vokalno-instrumentalna skupina Brenkice
- pohodništvo
- rekreacija – Trebnje
- aerobika – Mirna

3. USTVARJALNICE:

- likovno-ustvarjalni krožek – Trebnje
- ustvarjalni krožek – Šentrupert
- ročna dela – Mirna
- ustvarjalni krožek – Mokronog - Trebelno

4. KLEKLJANJE – nadaljevalni – Trebnje

5. RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE – Trebnje, Mirna, Šentrupert, Mokronog

6. SPOZNAVANJE IN UPORABA ZDRAVILNIH ZELIŠČ – Šentlovrenc, Mirna

7. KALIGRAFIJA

Krajše delavnice bomo pripravljali sproti, in sicer na podlagi želja članov. Prav tako bomo na podlagi želja dopolnili seznam krožkov.

10. PRAZNOVALI SMO ...

20 LET UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE TREBNJE

V torek, 10. aprila 2018, smo praznovali dvajseto obletnico delovanja UTŽO Trebnje, ki je bila ustanovljena 7. marca 1998. Njeno 20-letnico delovanja smo obeležili s prireditvijo v Kulturnem domu Trebnje, ki so jo soustvarili člani in članice ter mentorji in mentorice UTŽO Trebnje. V dobro uro in pol smo strnili pestro dogajanje, širok nabor krožkov in delavnic, predstavila se je res celotna Univerza. Ob 20-letnici smo izdali tudi zbornik utrinkov delovanja UTŽO Trebnje, ki bralca popelje skozi zgodovino Univerze, predstavlja razvoj dejavnosti in niza vtise udeležencev posameznih krožkov in delavnic.

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

11. ČLANI PIŠEJO

Tilka Gorenc

SPOŠTUJMO ŽIVLJENJE

Narave ne ustavi nihče,
naše življenje ji nedoraslo je.
Uživajmo v njeni lepoti,
v cvetju in zelenju ob poti.

Čeprav življenje minljivo je,
neradi načenjamo tako razmišljanje.
Ko pa dočakamo spet novo pomlad,
se v srcu vsak počuti bogat.

V lepih letih si,
uživaš v naravi rožnati,
veseliš se sončnega vzhoda,
razmišljaš o čudežnem pojavu zahoda.

V mladosti so dnevi dolgi bili,
ker se jih nismo zavedali.
Sedaj pa ne dohajamo časa,
taka je torej narava naša.

Tilka Gorenc

PRIJATELJSTVO – PRIJATELJI

Po prijateljih spoznaš,
kakšno kdo srce ima.
S prijatelji počutiš se lepo,
kadar podobno razmišljajo.

Da iskrenega prijatelja dobiš,
da ga tudi obdržiš,
je potrebnega veliko odrekanja
in veliko prilagajanja.

Prijateljstvo pomeni zaupanje,
to pa trdno drži le,
če niti najbližji ne izve,
česar se povedati ne sme.

Kadar težave se pojavijo,
ti prijatelji pomagajo.
To je obljuba večna,
zato prijatelja sta srečna.

Kadar te greh močno teži,
sam sebi pričneš očitati.
Kar olajšan počutiš se,
saj prijatelj potolaži te.

Tako se prijateljstvo izkaže,
ko se kdo za prijatelja pokaže.
Če obupaš, se zapiraš vase,
pomeni, kot bi pozabil nase.

Prijatelji, duševni mir, prijateljstvo
ni vedno dovolj cenjeno.
Zatorej zaupanje, dobrota, resnica
in svet pomaga rešiti tudi pravica.

Tilka Gorenc

POMLADNA

Pomlad ljudi in naravo prebudi,
korajžno ostro zimo odslovi.
Samo najmočnejši prežive,
šibki pa se poslove.

Ne velja samo za ljudi,
tudi močan hrast se bori,
trepeta, proti nebu se ozira,
utrujen, brez moči umira.

Preživela drevesa so bogato zacvetela,
v krošnjah brenči čebela vesela.
Med bo v čebelnjak nosila,
se medenega pridelka veselila.

Pridelek bo prav prišel,
vsak čebelar ga bo vesel.
Cveto češnje, jabolka, slive,
za zimo novi vitamini.

Takó kolo časa se vrtí,
jesen nas vse posvarí:
»Pripravite ozimnico za zimo,
da se spet pomladi veselimo!«

MOKRONOŽICE

Slavka Šinigoj

KNJIGA

Na podstrešju v temi zapuščena knjiga leži.

Nihče ne ve, da tam tiči,
nihče je brati ne želi.

Pa vedno ni bilo tako,
saj včasih bilo ji je lepo.

Matere so jo otrokom brale,
cele družine so jo poslušale.

To je mala knjiga pravljic,
ki naslika kup ti mavric.

Ob njej mnogo zraslo je otrok,
ona slišala njih je jok.

Te povesti o kraljičnah
in o njihovih spletičnah
priklicale so na lica smeh
v še tako temnih nočeh.

Dan za dnem se je to godilo,
verjeti ne more, da je minilo.

Otroci zdaj so zrasli.
Ne poslušajo več pravljic,
ne opazujejo več mavric.

Knjiga pa tu leži,
tiho v prahu molči.

Nekoč pa vrata se odpro
in žarek posije na njo.
Majhen obrazek pokuka tja,
kjer knjiga je doma.
Seže po njej in obriše jo z roko.

Knjiga se spet veseli,
saj bere jo vse dni.

Vida Kačičnik

LJUBEZEN PO SEDEMDESETIH

Ko na večer utrujena k počitku leže, premišljuje:

»Kar uspešen dan za moja leta!«

A nekaj ji le manjka,

nekaj, kar dalo dnevu bi toplino, čustvo.

A kar začuti roko ljubljenega na obrazu,

ki počasi, nalahno drsi po rami,

nakar oblino dojke zajame v svojo toplo dlan.

Takrat ni več utrujeno telo,

zanos ljubezni jo prevzame

in v sladek sen zaziblje.

Jutro jo spočito, pomlajeno prebudi,

iz srca želja se rodi,

naj ta ljubeča topla dlan

še dolgo z njo živi.

Vida Kačičnik

MIDVA

Sediva in gledava skozi okno.
Molčiva in preišljujeva.
Ne več toliko, kaj bo jutri,
bolj, kaj je bilo včeraj,
prejšnji teden, pred leti, desetletji.
Poboža me po roki,
malo na njej se pomudi.
Spogledava se, se nasmehneva,
ne spregovoriva.
Dotik, nasmeh neizmerno sta bogastvo.
Srce ogrejeta in pomirita.
Zdaj že pogled poljub je,
dotik rok objem.
In molk postal zgovoren je.
Oba skupaj komaj sva za enega,
a srečna za dva in več,
tudi za otroke in vnuke
in še za koga zraven.
Starost, veš, tudi ti si lepa,
četudi večkrat kaj boli.

Vida Kačičnik

DOTIK

Iz spanja me zbudil
tvoj nežni je dotik.
S prsti po telesu mojem raziskuješ,
se ti odzvalo bo,
sledilo željam tvojim.
Če dvom te je obšel,
bil kratek je.
Še vedno ljubim te srčno,
tvoj nežen klic k združitvi,
najlepše, kar življenje daje.
Takrat jesen umakne se pomladi,
takrat sva mlada
kot na začetku svoje poti.
Takrat ni moje, tvoje,
le eno je najino telo.
Takrat ni bolečine, ni skrbi,
takrat, takrat so le nebesa.

LITERATKE VEZI MIRNA

Gospo Pavlino Hrovat, ki je bila pobudnica ustanovitve in gonilna sila literarne skupine Vezi Mirna, smo letos poleti pospremili na zadnji poti k Sv. Heleni na Mirni, kjer se je pridružila že prej preminulima članicama Rozaliji Pepelnak in Ivani Kovačič. Hvaležni smo ji za predano literarno ustvarjanje, plod katerega je tudi pričujoča pripoved.

Pavlina Hrovat

TEBI, IRMA, Z LJUBEZNIJO

»Nenapisano, le sanjano pismo«

Ne vem, kako, ne vem, zakaj, toda v meni se nekaj spreminja. Po vsakem najinem srečanju sem mirnejši in srečnejši. Najina snidenja me napolnjujejo z veseljem, nestrpno pričakujem dan, ko te bom spet videl. Prišla boš po

peronu, v tvojih laseh bo odsev zahajajočega sonca ali pa se bo veter lovil s tvojimi kodri.

Že te čutim, že slišim šum peska pod tvojimi nogami, tvoja roka se je dvignila v pozdrav, plah nasmeh. Nekoliko zardela lica. Je to šminka, me prešine. Ne. Pozornejši pogled mi razodeva, da tvoja pordela lica ne morejo skriti notranjega nemira. Srečen sem! Vem, da se tudi v tebi prebujata sila, tudi ti z nemirnim utripom zadržuješ korak, še tri metre, še en korak in roke se sklenejo v objem. Rahel in plah, prav nič po današnji modi, a v mojem srcu tako drag.

Prihajaš, skupaj se odpraviva proti izhodu in ugibava, kam naj se podava. Tipljem. Vem, vleče me k tebi, pa se bojim. Ne vem, kaj ti ugaja, ne vem, ali si za disko, bežno dogodivščino, ali si dekle modernega nazora, ali si dekle, ki si me želi za resnega sopotnika. Čakam – nič ne rečeš, le tvoja roka v moji sledi najini poti.

Korak za korakom se izgubljava iz mesta, cesta naju vodi navkreber. Šum drevoreda nad nama izvaja melodijo, veje tvorijo arkade.

Sanjam. Poročna koračnica. Lepo in nežno te nekdo spremlja proti meni. Gledam, podoba raja se mi bliža, krepko se stisnem za roko, osvestim se. Ostaja park, ostajaš ti, začudena, vprašujoča. Ne, ne moreš dojeti, kje sem te trenutke taval, ne slutiš, kako sem bil s teboj.

Besede se zlivajo v stavke, kakor poslušen učenec te poslušam, pijem melodijo tvojih besed, ti odgovarjam, te sprašujem. Z vsako besedo se rahlo odkrivaš, z vsakim trenutkom čutim, da te želim spremljati skozi življenje.

Vstopiva v lokal, želiš popiti sok, naročim ga še zase. Bučno je, sobotni ples je dodobra razgrel družbo. Tu najin pogovor zamre, roke se sklenejo v plesu, telesi se pozibavata v čudežni sli. Nagibam se k tebi, tvoja bližina me srka vase. Čakam ... čakam. Utripanje v meni raste. Moja, moja bo ta razigrana mladenka.

Glasba utihne, v somrak plesišča se zliva luč. Pogledam te, iz tvojih oči se bliskata dve kresnici, znanilki, da tudi v tebi zagoreva ogenj, ogenj prave ljubezni. Srečen sem in vem, da se je ta občutek rodil iz ljubezni. Da, ljubim te, s teboj želim nadaljevati najino pot.

Telefon. Trmasto zvoni in njegov glas me trga iz prelepih sanj. Tako iskreno, tako globoko sem mislil nate, da sem ponovno podoživel najin večer. Pozna

ura je že, noč je že davno zagrnila vas, pokrila je tudi najine želje. Tudi vzdih je skozi odprto okno odnesel veter, morda se nekje v daljavi sreča s tvojim, da se združita in tajinstveni noči oznanita, da je rojena nova ljubezen.

Vidiš, Irma, v trenutku, ko sem te spoznal, sem postal bogataš, ker sem te našel, in siromak, ker v mislih tavam za svojo ljubeznijo. Vem, da boš razumela, vem, da boš pismo, ko ga boš prebrala, stisnila k sebi in se skrivnostno nasmehnila. Vem, ker se tak nasmeh nahaja le v ljubezni, ljubezen pa naju je oba dodobra ošvrknila.

V soboto te zopet čakam in do takrat na spominih plavam k tebi in se ti pridružujem v sanjah, ki jih bo razblinilo jutro.

Daniela Krištof
PRGIŠČE SPOMINOV

Prav tako omamno dišijo tople junijske noči. Po senu. Po lipovem cvetju. Kot takrat, tiste davne dni, o katerih je sicer veliko zapisanega, še več pa vtkanega v spomine ali pozabljenega. S teto sva se sprehodili po njenih spominih. Tesno se zavije v debel volnen sviter in s skodelico vročega čaja preganja svoj prehlad. »Tam nekje za Karpati so mi ubili očeta,« pravi čez čas. Zajame sapo, se potopi v spomine, v njih nariše podobo očeta, ki ga nikoli ni videla. Ker je umrl, bog ve zakaj in za čigavo domovino. Tam nekje za Karpati. Lepo se je s tistimi, ki so še živi, spominjati tistih, ki jih ni več med nami. V opomin, da vojne ničesar ne rešujejo. Prinašajo le gorje in trpljenje tistim, ki vojne ne marajo. S prsti zabredem po zemlji. Kako nebeško diši! Še se je vredno truditi, razmišljam. Kako težko je moralo biti nekoč. Tisto večno pehanje po zemlji. V vročini, mrazu, pomanjkanju. Za gospodo. Tujo, domačo.

Opazi moj gib. »Vse manj rok brede po zemlji,« pravi. »Zemlja to čuti, trpi, čaka. Kot čakajo vse bolj prazne vasi, kmetije.« – »Kaj pa grad, teta, se ga še spominjaš?« jo potegnem iz glasnega razmišljanja, kamor jo je odneslo. »Ah, grad, seveda. Bolj kot njegove lepote se spominjam garanja v njem. Kako je moralo biti vse pomito, zribano, okopano po gredicah, pokošeno, pometeno, kadar je prišla gospoda na oddih. Klopi, mize pod košatimi gabri so morale sijati od čistoče. (So še tisti gabri?) Potem so prišli. Sedli so po klopeh, se hladili v gabrovi senci, se smejali, pili dobro vino, jedli kruh iz krušne peči. Sveže pečen se je bohotil sredi mize. Joj, kako je v nos rezal

božanski vonj! Še danes ga čutim. Kako strašno sem si želela sesti poleg in zagristi v zlato skorjo!« – »Katera gospoda je bila, teta?« – »Domača, tuja, saj je vseeno. Mi smo samo delali. Stregli, ubogali, molčali. Tiho preklinjali usodo.«

Grad. Ves razkošen je stal tam, se oziral po dolini, bdel nad rodovi, ki so živeli v njegovi senci. Potem so ga premagali ognjeni zublji. Ker je bila vojna. Ker vojna vse uniči. Življenje v njem je usahnilo, zrušil se je vase.

Jaz pa se spominjam razvaline. Je kot gizdava starka, ki ne prizna poraza. Ozaljšana z gosto prepletenimi sroboti, ki so me nekoč kot božja roka ujeli med padcem z visoke kamnite stene. Veličastna, obdana z visokimi drevesi. Morda celo gabri, kdo ve. Bdeča nad dolino je vedno znova vabila v svoje naročje, k zgodbam iz svojih srečnih časov. Na poti iz šole smo se radi bosopeti podili med njenimi razrušenimi stenami, na katerih so se sončile velike lene kače, ki so se pred našo igrivostjo iz previdnosti umaknile v hladno, tiho temo. Vedno raztrganih hlač, razbitih kolen smo strašili vreščeče kavke, podili sove, ki so gnezdile v duplih starih dreves. V bujni domišljiji smo iskali zaklade, zakopane pod ruševinami, poslušali ječanje in vzdihe nesrečnih duš iz zasutih ječ. Si izmišljali zgodbe o skrivnih, prepovedanih ljubeznih na skritih podzemnih poteh. »Nič več ni gabrov,« pravim teti. Tudi razvaline ni več. Prišel je drug kraljevič Marko in iz razvaline obudil nov, mogočen grad, ki se v vsej svoji krasoti mehko spogleduje z dolino. Isto, a tako drugačno dolino. Nov grad za nove rodove in nove spomine, se nasmehneva.

Ivana Kovačič

PROŠNJA MOJEGA OTROŠTVA

Speci, mama, mi kolačke,
prosim, mama, prosim te,
da okusim spet sladkobo
kot nekoč za praznike.

Spekla jaz bi ti kolačke,
sladke in z rozinami,
a prišli so hudi časi,
moke še za močnik ni.

»Črni« so skozi vas hrumeli,
vzeli vse iz kašče so,
kravico so odpeljali
in očeta prav tako.

Pa pojdiva tja pod goro,
očeta tam poiščiva,
da razrešil bo težave,
ki imamo jih doma.

Daj, naberi, dete, rožic,
jutri greva pod goro,
mogoče res je tam gomila,
kjer naš očka zdaj počiva.

Na grob mu šopek položiva
in prižgeva svečico,
da ta mrak bo razsvetlila,
s sveta pregnala zlobo vso.

Rozalija Pepelnak
PRIŠLA JE ZIMA

Veter je tulil okrog voglov in raznašal sneg. Obešal se je na veje dreves in preplašene ptice so iskale zavetja. Vrabčki so pod napuščem hiše plaho priletavali na gola tla in iskali hrano. »Postaviva krmilnico,« je dejal očka.

In kmalu je sredi vrta stala lepo izdelana ptičja krmilnica. Benjaminu se je zdela nekaj posebnega. Od veselja je poskakoval okoli nje in neučakano prigovarjal: »Oči, ali naša muca ne bo splezala na krmilnico?« – »Seveda ne, le poglej, kako sem jo zavaroval, tu skozenj lahko pride le ptica. Pa tudi naš muc je prelen in predebel, rajši poležava na toplem.«

Krmilnica je stala sredi vrta in Benjamin je bil vesel, vedel je, da dela nekaj zelo koristnega. Očka mu je pomagal, da je natrosil semen. Semena sončnic imajo siničke najrajši, vrabčki pa radi zobljejo drobno proso.

Prav lepo je videti, ko se njihova jatica zbere in se drenjajo in čebljajo. »Meni se zdi, da se pogovarjajo o tem, kako dobri so otroci, ki skrbijo za lačne ptičke,« je pripomnil Benjamin.

Nekatere ptice pa ne zdržijo mraza, zato jeseni odletijo v tople kraje, med njimi so tudi drobne lastovke. Kar dolgčas je v našem hlevu, ker gori pod stropom na starem tramu, kamor so pripele lepo spleteno gnezdece, ni več videti rumenih, vedno odprtih kljunčkov, ko jim lastovka prinaša hrano. »Ali se bodo znale spet vrniti domov?« je zaskrbljeno vprašal Benjamin. »Vrnile se bodo, nič ne skrbi, saj vedo, da jih imamo radi. Pa saj najbrž tudi one pogrešajo svoje malo gnezdece,« ga je potolažil oče. »Veš, kaj me skrbi?« je Benjamin potarnal očetu. »Da ptičke zelo zebe. Le poglej njihove male nožice, ko v snegu čepijo na vejah. Gotovo jim ni lahko. A če dobijo dovolj hrane, preživijo, zato je potrebno, da jih krmimo.«

Benjamin je bil zelo vesel, da sta tako poskrbela za lačne ptičke. Na toplem sta opazovala, koliko premraženih ptic pride, da se nasitijo. »Ptice nama bodo hvaležne, ker bodo preživele zimo. Ko pride pomlad, bodo veje spet ozelenele in v njih bo slišati petje drobne siničke, črnega kosa in drugih malih pevčic. Brez njih bi bilo preveč pusto.«

Potem sta se spomnila na sani in oče jih je privlekel iz drvarnice. Odšla sta na breg za vasjo. Tam so že bili otroci, ki so s sankami utirali snežno gaz.

Potem pa »juhuhu« po hribu navzdol. Zabavno se je bilo prevrniti v mehki beli sneg. Čeprav rahlo zebe v noske, je za tako veselje vredno malo potrpeti. Sneg ne pada, kadar si zaželiš, zato se je treba povесeliti takrat, ko ga zapade obilo.

Ko je drugo jutro Benjamin pogledal skozi okno, je zavriskal od veselja. Koliko snega! Vse je bilo zasuto in veje so upognjene visele pod težo snega. »Še dobro, da sva pticam nasula dovolj sončničnega zrnja. Treba bo očistiti poti do naše hiše,« je zadovoljen dejal Benjamin. Po cesti je prihrumel snežni plug in naredil široko gaz.

Oče je z lopato nametal velik kup snega in Benjaminu rekel: »Narediva snežaka!« – »Ja, snežaka bi rad!« je dejal Benjamin.

Kepa se je večala in postala trikrat višja od Benjamina. Oblikovala sta še lepo okroglo glavo, nanjo poveznila star počen lonec, koren sta uporabila za nos, črno oglje pa za oči. V roke sta snežaku dala metlo, za vratom mu je bingljaj velik pisan šal.

Benjamin je ponosno stal sredi dvorišča. To je bila zanj res prva prava zima. Ko se je grel v topli kuhinji in skozi okno gledal beli sneg, si je mrmral pesmico o zimskem veselju, ki mu jo je povedala babica:

Sneg pokril z odejo belo našo je zemljo,
sankamo se veselo na hribu za vasjo.

Komur bela zima, sneg se mrzel zdi,
ta doma na peči, v kotu naj sedi,
z muco našo leno zimo naj prespi.

Mi pa sanke v roke in smuči pa hej,
bele so poljane naše zdaj, juhej!

Jožica Potrbin

NA UNIVERZO? BOG NE DAJ!

V mladih letih človek ne razmišlja o tem, kdaj bo šel v pokoj, še manj, kaj bo takrat počel. Vse se zdi nekako oddaljeno, nerealno. Skrbi so bile v tistem času usmerjene predvsem v gradnjo hiše, vzgojo otrok. Delali smo v več izmenah, sem in tja morda tudi pomislili, da nam bo bolje takrat, ko gremo v »penzijo«. Da bomo lahko svojim otrokom tudi kaj (za)pustili, če ne drugega, si bodo na podstrešju ustvarili svoje domovanje. A glej ga, zlomka, življenje tako rado ubere svojo pot ... Tudi jaz sem dočakala »penzijo«. »Sedaj sem pa že res stara,« sem si mislila. Hm, je to nemara začetek konca? Morda ste tovrstne misli imeli tudi vi: Kaj, za vraga, bom počela sedaj? Dela gotovo ne bo zmanjkalo, a časa imam sedaj tudi za kaj drugega, lepšega. Za tisto, čemur sem se morala odpovedati v času, ko sem bila kar 40 let od ranega jutra do poznega popoldneva zdoma. Priznam, ni bilo lahko. Organizacija življenja in navajanje na nov tempo sta mi nekaj začetnih mesecev delala nemalo preglavic. A počasi se je tudi to ustalilo in zalotila sem se, da sem sedaj še bolj zasedena kot prej. Ja, res je, upokojenci nimamo časa.

Spomnim se dneva, ko me je sokrajanka Francka Grošelj pobarala, kaj vendar počnem sedaj, ko sem doma. Verjetno je pričakovala, da se bom pohvalila s kakšnim izletom, potovanjem ali vsaj z majhno dogodivščino. Ko sem nekako ostala brez besed, je hitro zgrabila priložnost in me povabila na univerzo za tretje življenjsko obdobje. »Hm, Francka, to pa res ne bo šlo,« sem ji prigovarjala. »Pustite, da razmislim.« Draga Francka, verjetno takrat niste vedeli, da mi je zastal dih, ker ste me želeli »spraviti na univerzo«. Kdo bo pa študiral pri teh letih, dajte no! Čeprav sem v trenutku, ko nastaja ta zapis, že 14. dan v bolnišnici z zlomljenim gležnjem, pa vse do sedaj – že petnajsto leto teče – skorajda nisem zamudila nobenega torka na CIK. Želim si in verjamem, da jih bo še veliko, najbolj pa me veseli, da je ta »univerza« nekaj povsem drugega, kot sem si sprva predstavljala.

Zaključim lahko torej le tako: Univerza v »penziji«? Vsekakor!

12. CENTER MEDGENERACIJSKEGA UČENJA TREBNJE

»Človek mora v vsakem obdobju življenja poskrbeti za intenzivno povezanost vsaj z enim pozitivno usmerjenim človekom iz vsake generacije; z enim mladim, enim srednjih let in enim starejšim [...] Pri tem je bistveno, da je komunikacija med njimi osebna, redna in da predvsem poudarja pozitivne vsebine« (Ramovš 2003, 43, 86).

Ravno zato na CIK Trebnje že od leta 2013 deluje Center medgeneracijskega učenja (CMU) Trebnje, v katerem različne generacije združujemo pri različnih aktivnostih in predvsem spodbujamo pozitivno vzdušje.

V šolskem letu 2017/2018 smo tako v vseh štirih občinah izvedli delavnice in predavanja na temo medčloveških odnosov, kulturne dediščine, informacijsko-komunikacijske tehnologije, ustvarjalnic ...

Delavnice in predavanja smo izpeljali s pomočjo članov UTŽO Trebnje, ravnateljev in učiteljev osnovnih šol, vzgojiteljev lokalnih vrtcev in zunanjih sodelavcev, ki jih je bilo v preteklem letu kar nekaj – Nina Kolar, Primož Suhodolčan, Mitja Drčar, Fani Čeh, Toni Kočever, Barbara Pia Križe, zavod Safe.si. Vsem hvala lepa za sodelovanje in krepitev medčloveških vezi.

Vse aktivnosti CMU Trebnje v novem šolskem letu 2018/2019 lahko spremljate na spletni strani www.ciktrebnje.si.

Vir: Ramovš, Jože, 2003. *Kakovostna starost. Socialna gerontologija in gerontagogika*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka in Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Nekaj utrinkov ...

Vir fotografij: arhiv CIK Trebnje.

13. MARELA, VEČGENERACIJSKI CENTER DOLENJSKE IN BELE KRAJINE – VGC MARELA

Večgeneracijski center Dolenjske in Bele krajine Marela je projekt, ki temelji na medgeneracijskem sodelovanju, medkulturnem povezovanju in sodelovanju javnih institucij, nevladnih organizacij, socialnih podjetij in občin. Namenjen je opolnomočenju in integraciji ranljivih ciljnih skupin v lokalno okolje ter preprečevanju socialne izključenosti.

Z različnimi predavanji in delavnicami smo udeležencem pomagali pri spoznavanju računalništva, osvajanju socialnih in komunikacijskih veščin, izboljšanju zaposlitvenih možnosti, učenju slovenskega jezika, aktivnega načina življenja, zdravega staranja, kvalitetnega preživljanja prostega časa ...

Prisotni smo na več različnih lokacijah, tudi v osnovnih šolah in knjižnicah v Trebnjem, na Mirni, v Mokronogu - Trebelnem in v Šentrupertu. Poleg vsebine smo veliko pozornosti namenili vzpostavitvi socialne mreže udeležencev, ki preprečuje zdrs v socialno izključenost in revščino.

Projekt bo trajal do septembra 2021, vse aktivnosti pa so za udeležence brezplačne. Vabljeni, da se nam pridružite.

Mesečni koledar aktivnosti CIK Trebnje oziroma VGC Marela najdete na spletni strani <https://www.ciktrebnje.si/projekt/vecgeneracijski-center-marela/>.

